

ספטמבר, 2026

ימים אחרונים

מחזה מאת מוטי לרנר

©

רח' יוניצ'מן 21/403 תל אביב
טל. 054-4583356
motti_lerner@hotmail.com

הדמויות

- ראובן (60) פרופסור לכלכלה באוניברסיטת תל אביב
- עדה (56) גרושתו – עורכת דין
- אבשלום (32) בנם הבכור, צייר, מתגורר בברלין
- עומר (29) בנם הצעיר, מורה מובטל, מתגורר בדירת אביו

החלל

המחזה מתרחש במשך שבוע בתל אביב, בחדר האורחים בדירתו של ראובן

1. חדר האורחים. יום שלישי. שש בערב. החדר ריק. נשמע צלצול פעמון הדלת. כעבור רגע צלצול נוסף. ראובן יוצא מחדר העבודה והולך לעבר הדלת. ניכר בו שהוא חלש, אך הוא הולך בכוחות עצמו. הוא פותח את הדלת. להפתעתו נכנסת עדה.

ראובן: שלום.
עדה: שלום.
ראובן: לא יכולת להודיע שאת מגיעה?
עדה: היית אומר לי שאתה באמצע העבודה.
ראובן: אני רואה בעינייך שציפור קטנה כבר לחשה לך.
עדה: מה קרה לך? יצאת מדעתך?
ראובן: עדה, אם באת לשכנע אותי להמשיך בטיפולים, אז את יכולה ללכת.
עדה: אני לא הולכת לשום מקום, ראובן. אתה לא מוותר כל כך מהר. יש רופאים אחרים. ננסה תרופות אחרות.
ראובן: תודה, אבל אני באמת באמצע העבודה.
עדה: אם אתה עובד, אז אתה גם יכול לעשות טיפולים. בניו יורק יש בית חולים שמטפל ברוב סוגי הסרטן על ידי חיזוק המערכת החיסונית...
ראובן: הרופאים אומרים שהמצב שלי החמיר, והוא עלול להתדרדר מהר. נשארו לי שבועיים-שלושה. אני לא רוצה לבזבז אותם.
עדה: מנהל המחלקה שם הוא ישראלי, שהיה פעם לקוח שלי. הוא אומר שאם תמשיך בטיפולים, אז יש סיכוי טוב ש...
ראובן: הטיפולים האלה הם עינויים חסרי תוחלת.
עדה: מי אמר לך שהם חסרי תוחלת?
ראובן: אני אומר.
עדה: אני לא מבינה. אתה לא רוצה להמשיך לחיות?
ראובן: די, עדה. תירגעי.
עדה: אתה אדם חזק, ראובן. יש לך שני בנים שאוהבים אותך. הנכדה שלך משוגעת עליך. אתה בשיא הקריירה. אתה כותב ספר חשוב...
ראובן: (בתקיפות) הרגשנות הזאת לא עוזרת לי.

נכנס עומר, בידיו בגדים נקיים של ראובן.

עומר: היי, אימא. (לראובן) אני רוצה לכבס את הבגדים שלך.
ראובן: הם נקיים.
עומר: אנחנו מחליפים בגדים כל יום, אבא.
ראובן: עוד מעט.
עומר: אני עושה מכונה עכשיו.
ראובן: אני אחליף מחר.
עומר: תפסיק להתווכח על כל דבר.

ראובן נוטל את הבגדים הנקיים ויוצא לחדרו.

עומר: הוא מתלכלך נורא כשהוא אוכל. יש לו גם דליפת שתן.

- עדה: הוא דווקא נראה בסדר. הוא הולך. הוא עובד. אני לא מבינה את ההחלטה שלו.
- עומר: הוא עשה השבוע CT. הוא התייעץ עם הרופאים.
- עדה: זה מה שהם אמרו לו? שבועיים-שלושה?
- עומר: כן.
- עדה: **(בכאב)** דווקא הוא, שכל כך אהב את החיים, צריך לוותר עליהם ככה. אתה חושב שהוא יצליח לגמור את הספר?
- עומר: הוא שקוע בו עד הצוואר. אתמול בערב התפרסם שמדד אי השוויון בהכנסות עלה שוב השנה. הוא לא סולח לעצמו שהוא לא סיים את הספר לפני שהוא חלה...
- עדה: שיעזוב את זה כבר. הוא צריך עכשיו להתרכז בעצמו.
- עומר: הוא תמיד מתרכז בעצמו, אימא. עכשיו אפילו זה כבר קשה לו. צריך להכריח אותו לאכול. עוד מעט גם נצטרך לרחוץ אותו.
- עדה: אני אנסה לדחות את הדיונים בבית המשפט. אבל אני צריכה מדי פעם להיות במשרד.
- עומר: את כנראה לא מבינה מה יקרה כאן בימים הקרובים.
- עדה: אני אעשה מה שאני יכולה, עומר.
- עומר: היית אשתו במשך עשרים שנה.
- עדה: אני אשתדל מאד.
- עומר: בגלל מאיר? אני בטוח שהוא יבין.
- עדה: הוא לא ירצה להבין. אבא הרס את הקריירה שלו.
- עומר: מישו צריך להיות עם אבא גם בלילות.
- עדה: בעוד שבועיים אנחנו נוסעים לפאריס.
- עומר: אז תדחי את זה קצת. אני מוכרח יום-יומיים בשבוע לנקות את הראש.
- עדה: לעשות קצת יוגה. אחרת אני אשתגע.
- עדה: אני מבינה, אבל...
- עומר: את לא יכולה לישון כאן לילה אחד בשבוע? את רוצה שאני אדבר עם מאיר?
- עדה: אני אדבר איתו.
- עומר: תישני בחדר שלי. אני מקווה שאבשלום יגיע מחר, ונעשה תורנויות.

ראובן חוזר לבוש בבגדים הנקיים.

- ראובן: שמתי את הבגדים המלוכלכים במכונה.
- עומר: יופי. תודה.
- עדה: אני אגיע הנה כל בוקר, ראובן. אני אישאר כמה שאוכל.
- ראובן: זה לא הכרחי, עדה. בבקרים אני עדיין עובד.
- עדה: אני לא אפריע לך.
- ראובן: אני כבר מכיר אותך. את נוכחת מאד בכל מקום שאת נמצאת.
- עדה: אני גם אישן כאן לילה אחד בשבוע.
- ראובן: **(לעומר)** אתה ביקשת ממנה? למה לא שאלת אותי?
- עומר: כי ידעתי מה תגיד. תן גם את הגרביים.

עומר כורע לידו כדי לפשוט את גרביו. נשמע צלצול פעמון הדלת.

עומר: (לעדה) זה בטח המשלוח מהסופר. את יכולה לפתוח?

עדה פותחת את הדלת. לתדהמת כולם נכנס אבשלום, מזוודה בידו.

עדה: אבשלום?! (מחבקת אותו)
עומר: חשבנו שתגיע מחר.
אבשלום: התפנה פתאום מקום בטיסה דרך איסטנבול.
עומר: (מחבק אותו) מה זה? בכית?
עדה: למה לא הודעת?
אבשלום: עליתי למטוס ברגע האחרון.
עומר: טוב שבאת.
אבשלום: (לראובן) שלום, אבא.
ראובן: שלום, אבשלום...
אבשלום: דאגתי נורא. מיהרתי. ארזתי ברגע שנודע לי... איך אתה?
ראובן: עדיין חי. לא הייתי בטוח שתבוא. (לעדה ועומר) למה לא סיפרתם לי שהוא בדרך?
עדה: חשבנו שהוא מגיע מחר.
עומר: לא ידענו מה תגיד אם...
ראובן: אם מה?
אבשלום: אני ביקשתי שלא יגידו לך. פחדתי ש...
ראובן: שמה?
אבשלום: שתגיד לי להישאר שם.
ראובן: השתגעתי?! קיוויתי שתבוא לפני חודש. כשעדיין יכולתי לריב איתך.
אבשלום: אתמול רציתי להתקשר אליך, הייתי בטוח שתטרוק...
אבשלום: מה קרה לך? יצאת מדעתך?
ראובן: כנראה. עזוב. לא חשוב.
עדה: אתה יודע שהייתה לו תערוכה בברלין. אתה יודע שהוא עבד עליה יומם ולילה.
עומר: וסופי הייתה חולה.
אבשלום: לאווה היו קונצרטים כל ערב.
ראובן: חשבתי שיש לך תירוצים יותר טובים.
עדה: הוא בא להתפייס איתך, ראובן.
ראובן: סוף-סוף. הגיע הזמן.
אבשלום: אני מצטער, אבא. לא ידעתי שהמצב שלך התדרדר. אף אחד לא סיפר לי.
אבשלום: ברגע שעומר התקשר, התחלתי לחפש טיסה. דאגתי נורא. איך זה פתאום קרה? מה אומרים הרופאים? אני לא מבין. כל כך מהר?
ראובן: זה לא כל כך מהר. זה לקח שנה.
אבשלום: הייתי כאן לפני חודשיים. לא אמרת לי שום דבר.
עדה: גם לי נודע רק אתמול.
עומר: הוא לא רצה שאף אחד ידע. אתמול הבנתי שאני לא יכול יותר לבד, אז...
ראובן: (לאבשלום) אם היית מתקשר ושואל, הייתי מספר לך.

אבשלום: התקשרתי כמה פעמים, אתה סיננת אותי. השארתי הודעות. לא ענית.
 ראובן: הייתי אידיוט גמור. חשבתי שאתה קצת יותר חכם ממני, ותנסה להתעקש.
 אבשלום: עד היום אני לא מבין למה אתה כל כך כועס.
 עדה: אנחנו לא מדברים על זה יותר. מה שהיה, היה. אנחנו מתחילים דף חדש.
 ראובן: חבל שלא הבאת את סופי.
 אבשלום: אני מנסה למצוא להן טיסה. רוב הטיסות התבטלו בגלל השלג.
 ראובן: חשבתי שאני עוד אספיק לשחק איתה.
 עדה: ודאי שתספיק לשחק איתה.
 אבשלום: הן יהיו כאן מחר או מחרתיים.
 ראובן: חבל שלא חשבת על זה קצת קודם.
 אבשלום: חשבתי על זה די הרבה, אבא. אבל כשיצאתי מכאן לפני חודשיים, אתה
 דחפת אותי החוצה ואמרת שאתה לא רוצה יותר לראות אותי.
 עדה: אתה לא עונה לו, ראובן.
 ראובן: היית צריך לכתוב רק שתי מילים. "מה שלומך?".
 עדה: מספיק, ראובן.
 אבשלום: כתבתי, אבל לא שלחתי.
 ראובן: אני מתאר לעצמי למה.
 עדה: אולי תשתקן רגע?
 ראובן: לא שלחת כי החלטת לנתק את הקשר איתי.
 עדה: השיחה הזאת הסתיימה. אנחנו הולכים לדירה שלי. **(לאבשלום) בוא,**
 אבשלום.
 אבשלום: **(לראובן)** לא שלחתי, כי פחדתי שתכעס עוד יותר.
 עומר: אתם לא הולכים עכשיו.
 אבשלום: **(לעדה)** עוד רגע, אימא. אני רוצה לדבר איתו.
 עדה: תדברו מחר.
 עומר: שבו. נפתח בקבוק יין. קניתי הבוקר עוגה. הוא תכף יירגע. הוא נורא מתוח
 בזמן האחרון.
 אבשלום: חיכיתי לרגע הזה הרבה זמן.
 ראובן: גם אני.
 עדה: אז תחשוב רגע לפני שאתה אומר משהו.
 ראובן: אני חושב על זה כל הזמן.
 אבשלום: אתה צודק, אבא. הייתי צריך להתקשר. הייתי צריך לבוא. אבל לא הייתי
 בטוח שתרצה לדבר איתי.
 ראובן: אני רוצה מאד. אין לך מושג כמה...
 עדה: די כבר. **(לאבשלום) בוא. (לראובן) לילה טוב.** להתראות.
 אבשלום: לילה טוב...

עדה ואבשלום יוצאים.

עומר: אני לא מבין אותך. זה הזמן לריב? אנחנו צריכים אותם.
 ראובן: אני לא יכול לסבול את הרחמים שלהם.
 עומר: חשבתי שאתה יודע מה המצב שלך.
 ראובן: אני יודע מצוין. שום רחמים כבר לא יעזרו לי.

2. למחרת. יום רביעי. עשר בבוקר. עומר יושב בחדר האורחים ומקפל כביסה. כעבור רגע נפתחת הדלת. נכנס אבשלום.

- אבשלום: בוקר טוב. איך הוא? עדיין ישן?
 עומר: הוא מצחצח שיניים. איפה אימא?
 אבשלום: היה לה איזה דיון דחוף בבית המשפט.
 עומר: היא לא יכלה לדחות אותו?
 אבשלום: היא תגיע אחרי הצהריים.
 עומר: אז עד שהיא תגיע, תישאר איתו לבד?
 אבשלום: אל תדאג. אני לא אתן לו לריב איתי.
 עומר: אני צריך לצאת. יש לי ריאיון עבודה בתיכון ביפו.
 אבשלום: אתה יכול לצאת. אני אשתדל לסתום את הפה. איך הוא עבר את הלילה?
 עומר: כאב לו. בארבע נתתי לו עוד כדור שינה. הוא קם נורא עצבני.
 אבשלום: לעשות לו ארוחת בוקר?
 עומר: תשאל אותו מה הוא רוצה.
 אבשלום: הוא צריך לקחת תרופות?
 עומר: הוא הפסיק הכל. כשכואב לו הוא לוקח מורפיום. אולי בינתיים תקפל כביסה?
 אבשלום: בטח.
 עומר: **(מפנה לו את מקומו)** לכמה זמן באת?
 אבשלום: כמה שצריך.
 עומר: זה לא יהיה כל כך הרבה.
 אבשלום: תגיד, הוא שאל עלי בזמן האחרון? הוא התעניין? שלחתי לאימא תמונות של סופי. היא אומרת שהיא הראתה לו. בתערוכה שהייתה לי בקיץ הצגתי ציורים של מהגרים מהמזרח התיכון לברלין...
 עומר: הוא יודע. הראיתי לו את הקטלוג. הוא ניסה לכתוב לך. אבל אחרי עשרות מאמרים על כלכלה, הוא לא מסוגל לכתוב כמה שורות מהלב.
 אבשלום: אני מתאר לעצמי מה הוא חשב. הביקורת שלו על העבודות שלי יכולה לשגע אותי.
 עומר: הוא לא נגדך. הוא פשוט לא חושב שהאמנות היא הדרך הכי יעילה למאבקים חברתיים.
 אבשלום: אין לי אחרת.
 עומר: אל תתווכח איתו על זה. תגיד לו שאתה מצטער שבאת רק עכשיו. שלו ידעת שהמצב שלו התדרדר, היית בא מיד.
 אבשלום: אמרתי לו. הוא לא מאמין לי.
 עומר: במצב שלו הוא יעדיף להאמין.
 אבשלום: שמעת אותו. הוא חושב שהחלטתי להתנתק ממנו.
 עומר: יש בזה משהו.
 אבשלום: זה לא בדיוק ככה. שם אני מצייר קצת אחרת. הסברתי לו את זה. כשציירתי כאן לא הייתה לי שום פרספקטיבה. לכן הציורים שלי היו נאיביים. בברלין אני רואה איך העולם מפרש את המלחמות שלנו כאן.

עומר: הוא חושב שאתה שם, כי אתה מקבל שם ביקורות יותר טובות.
 אבשלום: הוא לא יודע מה זה לפתוח תערוכה, ולגלות שוב כמה אתה זר.
 עומר: עכשיו הוא רוצה רק דבר אחד. שתראה לו שאתה אוהב אותו. זה הכל.
 תמצא דרך לעשות את זה מהר. יכול להיות שיש לך רק עוד שבוע.
 אבשלום: **(נדהם)** שבוע? אימא אמרה שבועיים-שלושה.
 עומר: זה לא לגמרי מדויק. אנחנו מגדילים כל יום את המינון של המורפיום. בעוד שבוע הוא כבר יהיה מטושטש מדי, ואי אפשר יהיה לדבר איתו. **(לוקח צרור מפתחות)** אני אחזור בצהריים. בהצלחה.

עומר יוצא. אבשלום מתיישב ומקפל כביסה. נכנס ראובן. הוא שמע את סוף השיחה של עומר ואבשלום. הוא מתיישב בכורסא.

אבשלום: בוקר טוב.
 ראובן: אז הוא בכל זאת אמר לך את זה.
 אבשלום: את מה?
 ראובן: שבעוד שבוע כבר אי אפשר יהיה לדבר איתי.
 אבשלום: אני לא בטוח שהרופאים באמת יודעים.
 ראובן: הם יודעים מה שאפשר. אני לא חושב שהם רימו אותי.
 אבשלום: הם היו צריכים לומר לך להמשיך בטיפולים.
 ראובן: הטיפולים כבר לא ישנו שום דבר.
 אבשלום: אל תהיה כל כך בטוח. דיברתי בלילה עם חבר אונקולוג בברלין. יש תרופות ביולוגיות יעילות גם במצב שלך.
 ראובן: באת להציע לי תרופות ביולוגיות? אתה רוצה לתת לי תקווה? להראות שאתה דואג לי?
 אבשלום: ודאי שאני דואג לך.
 ראובן: אני יודע. אתה לא צריך להוכיח את זה.
 אבשלום: אני לא מנסה להוכיח שום דבר. אני מנסה לשכנע אותך לנסות טיפול חדש.
 ראובן: כבר ניסיתי הכל. אני רואה שעומר לא עשה לך קפה. לעשות לך?
 אבשלום: אני אעשה לך. בלי סוכר. נכון?
 ראובן: למה? עכשיו אני כבר יכול להרשות לעצמי משהו מתוק לפעמים.
 אבשלום: אני שם לך שתיים.
 ראובן: תודה.

אבשלום עוזב את הכביסה וקם להכין קפה.

ראובן: אני שמח שיש לנו כמה שעות לבד. אני מוכרח להבין אותך קצת יותר טוב. כשעברת לגור בברלין כתבתי לך כל יום. טלפנתי אליך. באתי כל חודשיים לראות אותך. כשהתחלתי את הטיפולים לא יכולתי יותר לטוס, אז חשבתי ש...
 אבשלום: אמרת שזה סרטן קל. שאתה מתגבר עליו.
 ראובן: חשבתי שתתעניין קצת. שתתקשר.
 אבשלום: התעניינתי. דיברתי עם אימא. דיברתי עם עומר...
 ראובן: קיוויתי שתבוא הנה עם אווה וסופי.

- אבשלום: הייתי כאן לפני חודשיים.
 ראובן: באת לפתיחה של התערוכה שלך במוזיאון. לבדך. אחרי הפתיחה רציתי לדבר איתך, אבל היית עסוק. בשלושת הימים שהיית כאן, לא מצאת אפילו שעה בשבילי.
- אבשלום: זה לא היה בדיוק ככה, אבא.
 ראובן: אז איך זה היה? אני רוצה לשמוע. למה אתה מתחמק? אני רוצה להתפייס איתך לפני שאני מת.
- אבשלום: אני חושב שאנחנו יכולים להתפייס גם בלי להתחשבן.
 ראובן: אני סיימתי להעמיד פנים, אבשלום. אני לא יכול להפסיק לחשוב שעזבת לברלין כדי לברוח ממני.
- אבשלום: גם זה לא היה בדיוק ככה, אבא.
 ראובן: אז למה ברחת? למה? תסביר לי. הרי זה לא בגלל הביקורת שלי על העבודות שלך. ראית שאני מנסה לחזק אותך. מנסה להראות לך שאמן יכול לפעול לתיקון העולם. אם הוא מעז. אם הוא מספיק אמיץ. זאת הייתה ביקורת אוהבת. אני לא מכיר אבא שאהב את הבן שלו כמו שאני אהבתי אותך.
- אבשלום: אני יודע.
 ראובן: קיוויתי שתבוא לבקר בגלל שאתה רוצה לראות אותי. לא בגלל שאני חולה.

אבשלום מאבד את סבלנותו.

- אבשלום: ודאי שבאתי בגלל שאני רוצה לראות אותך. הייתי בא גם לולא היית חולה.
 ראובן: לפני שבוע קיבלתי הזמנה מהגלריה של האוניברסיטה לתת סדרה של הרצאות בסמסטר הבא. חשבתי שזאת ההזדמנות שלנו...
 אבשלום: אז למה לא הודעת לי?
 ראובן: הנה אני מודיע לך.
 אבשלום: עכשיו?
 אבשלום: עכשיו אני רוצה לדבר איתך על משהו יותר חשוב. הרופא הזה מברלין אומר שלתרופות הביולוגיות אין כמעט תופעות לוואי. אתה עושה ביופסיה. בודקים את הגידול, ומתאימים לך כדורים.
- ראובן: זה כבר מאוחר מדי, אבשלום.
 אבשלום: זה תלוי בך.
 ראובן: גם בך.
 אבשלום: כדי להתפייס אנחנו צריכים לשבת בנחת. לדבר. להקשיב. להבין. אי אפשר לעשות את זה בשבוע אחד.
- ראובן: אפשר לנסות. אני לא מוכן למות בלי לדעת למה ברחת ממני.
 אבשלום: אנחנו צריכים זמן בשביל זה. אולי התרופות האלה יתנו לך עוד כמה חודשים. אולי תספיק גם לבלות קצת עם סופי... (ראובן שותק) מה אתה אומר? ענה לי, אבא. (ראובן שותק) בסדר. אני לא אלחץ עליך. קח כמה רגעים לחשוב. אני אעשה לך בינתיים ארוחת בוקר. מה אתה רוצה? חביתה וסלט? (ראובן שותק) טוסט גבינה? אני אעשה לך מה שאתה רוצה. רק תגיד...

ראובן שותק. נכנסת עדה. תיק עורכת הדין שלה בידה.

אבשלום: טוב שבאת. אני רוצה לעשות לו ארוחת בוקר. הוא לא מוכן להגיד לי מה הוא רוצה...

אבל עדה חולפת על פניו, מתיישבת ליד ראובן ומוחה את דמעותיה.

ראובן: מה קרה?
 עדה: שום דבר.
 ראובן: בכל זאת?
 עדה: (בגרון חנוק) פתאום זה נחת עלי.
 אבשלום: אל תבכי, אימא.
 ראובן: מה נחת עלייך?
 עדה: אני באמצע דיון לפני השופט... ופתאום אני מבינה שאתה הולך למות... שאתה גם רוצה למות... והתובנה הזאת משתקת אותי... ואני מיד מרגישה אשמה. אולי זה בגלל שעזבתי אותך. אולי בגלל שאני חיה עם מאיר. אולי בגלל שלא באתי לטפל בכך ברגע שחלית... ואני מתחילה לבכות... ואני יוצאת מן האולם... השופט קורא לי ואני לא מסוגלת לענות... למרות כל מה שקרה, ראובן, אני לא יכולה לאבד אותך ככה... בלי להילחם עליך...
 ראובן: די, עדה.
 אבשלום: תראה מה אתה עושה לה.
 ראובן: תוך יום-יומיים היא תתאושש.
 אבשלום: אתה רוצה שכל החיים שלנו נרגיש אשמים שלא עזרנו לך?
 ראובן: אף אחד כבר לא יכול לעזור לי.
 עדה: הודעתי במשרד שאני לוקחת חופש. אני אישאר איתך כל הזמן.
 ראובן: זה מיותר, עדה.
 עדה: אני בכל זאת אנסה.
 ראובן: כנראה שעוד לא השלמת עם מה שקורה לי.
 עדה: אני לא רוצה להשלים.
 ראובן: גם אני לא רוצה. זה אכזרי. זה שרירותי. אני רק בן ששים. זה לא מגיע לי.
 אבשלום: אבל זה מה שיש.
 אבשלום: אתה אומר את זה כי אתה לא סומך עלינו.
 ראובן: אני אומר את זה כי אני לא סומך על עצמי.
 עדה: אנחנו נעבור את זה יחד, ראובן. אנחנו נצא מזה יחד. למרות הגירושים, אני חייבת לך את הימים הכי מאושרים בחיים שלי. אני חייבת לך את שני הילדים שלנו. בלעדיך לא הייתי פותחת משרד. בלעדיך ודאי לא הייתי לוקחת על עצמי תיקים כלכליים כאלה מסובכים.
 ראובן: את מגזימה, עדה.
 עדה: עכשיו אנחנו קצת יותר מנוסים. קצת יותר חכמים. אנחנו לא מוכרחים להוציא אחד לשני את הנשמה.
 אבשלום: הימים האלה איתך יקרים לנו מאד, אבא.
 עדה: בוא ניסע לנו יורק. לפחות ננסה.

- ראובן: אל תשלו אותי, בבקשה. אין לכם מושג כמה קל להתפתות לאשליות האלה, וכמה כואב להתפכח מהן. בואו נסתפק במה שיש לנו. זה יכול להיות שבוע נהדר.
- עדה: שבוע?!
ראובן: כן. שבוע. כנראה שבעוד שבוע אני כבר אקח כל כך הרבה מורפיום עד שאי אפשר יהיה לדבר איתי. עומר היה צריך להגיד לך את זה. אני לא רוצה לבזבז את השבוע הזה על ויכוחים. **(לאבשלום)** אתה כבר יכול להגיד לי את האמת. גם אם אני אכעס. גם אם אני איעלב. אני רוצה סוף-סוף להבין למה ברחת.
- אבשלום: אני אומר לך שוב. אם תעשה טיפולים יהיה לנו מספיק זמן בשביל לדבר על זה.
- ראובן: אנחנו נדבר במה שנשאר. **(לעדה)** גם איתך. אין לך מושג כמה הצטערתי על הגירושים שלנו. כמה התחרטתי שהכאבתי לך. שהכאבתי לילדים. הייתי קל דעת. חסר אחריות. אף אחת מהנשים ההן לא הגיעה לקרסוליך.
- עדה: אם יש לך רק שבוע, אז מה הטעם לפתוח את זה?
ראובן: אני רוצה שתסלחי לי לפני שאני מת.
עדה: אני לא אתן לך למות כל כך מהר.
אבשלום: בבקשה, אבא. הטיפולים האלה מצילי חיים.
ראובן: אני לא מסוגל לעשות אותם.
עדה: אם יהיה לך קשה, אז נפסיק.
ראובן: והוא שוב יביס אותי?
אבשלום: כל יום נוסף הוא עוד ניצחון.
ראובן: אני אדע שניצחתי, אם נצליח להתפייס. אתם לא תתחמקו. גם לא בתירוק שאתם מנסים להאריך את חיי.
- אבשלום: אני לא מחפש תירוצים, אבא. אני רוצה להתפייס בדיוק כמוך. אבל הרבה יותר חשוב עכשיו להתחיל טיפול. כל שעה יכולה להיות קריטית. אני אקבע לך תור, אם תרצה, או לא תרצה. אתה תחליט מה תעשה בו.
- ראובן: אין טעם, אבשלום.
אבשלום: אני לא שואל אותך.

אבשלום פונה לצאת, אך חוזר.

- אבשלום: אם אתה כל כך מתעקש, אז אני אגלה לך למה ברחתי. כי אף פעם לא הצלחתי להגיד לך מה אני חושב. מה אני רוצה. כי תמיד שאלתי את עצמי מה אתה חושב. מה אתה רוצה. מה המשמעות הציוורים שלי בעיניך. כי במקום להיות עסוק בהם, הייתי עסוק בך ובציפיות שלך. כי רק בברלין ציירתי סוף-סוף מה שרציתי...

הוא יוצא. ראובן ועדה מעכלים את מה שאמר.

- ראובן: הוא אף פעם לא אמר לי מה הוא חושב?! הוא לא צייר מה שהוא רצה?!
למה? אימתי עליו? מתי? איך?
עדה: הוא פחד שתפסיק לאהוב אותו.

- ראובן: אני יכול להפסיק לאהוב אותו?
 עדה: כך הוא הרגיש.
 ראובן: לפחות עכשיו הוא אמר משהו. אולי הוא גם יצליח לסלוח.
 עדה: הוא בא הנה כדי לסלוח.
 ראובן: אני מקווה שנשאר לי מספיק זמן בשביל להסביר את עצמי.
 עדה: אתה צריך לעשות משהו הרבה יותר פשוט, ראובן.
 ראובן: מה?
 עדה: שמת לב שמהרגע שהוא נכנס לכאן, לא חיבת אותו אפילו פעם אחת?
 ראובן: שמת לי לב.
 עדה: אז הגיע הזמן.
 ראובן: גם אותך לא חיבתי.

היא צוחקת ומחבכת אותו חיבוק של נימוס. הוא חש בכך.

- ראובן: אני רואה שגם את עדיין לא סלחת. אני לא רוצה שתסלחי לי בגלל שאני חולה.
 עדה: אנחנו נמצא זמן לדבר על זה. עוד לא התקלחת הבוקר. נכון? בוא אני אעזור לך.
 ראובן: אני עדיין מתקלח בעצמי.
 עדה: אל תתעקש כל כך.
 ראובן: דרך אגב, מאיר יודע שאת עוברת לכאן?
 עדה: אני אספר לו הערב.
 ראובן: הוא לא ממש מחבב אותי. אני מתאר לעצמי איך הוא יגיב.
 עדה: אני מקווה שהוא יבין.

היא אוחזת בזרועו. נפתחת הדלת. אבשלום חוזר.

- אבשלום: בקשר למה שאמרתי לך, אבא, אני לא מאשים רק אותך. אני מאשים גם את עצמי. על הקלות שבה נכנעתי לך. על הטיפשות שבגללה ויתרתי על מה שרציתי. גם אימא תמיד אמרה לי את זה. היא צדקה. לא הייתי צריך לברוח ממך. הייתי צריך לעמוד מולך.
 ראובן: הנה אני.

ראובן פונה אליו ומושיט לו את זרועותיו. אבשלום נבוך. מתקרב אליו. הם מתחבקים.

3. למחרת. יום חמישי. ארבע אחה"צ. עדה נכנסת, מזוודה בידה. עומר ששמע אותה, נכנס מן הפרוזדור.

- עדה: מה נשמע? איפה אבא?
 עומר: עובד.
 עדה: הוא לא יוותר עד הרגע האחרון שלו. (מניחה את המזוודה) התקשרתי אליך אתמול בערב. איך היה הריאיון עם מנהל בית הספר ביפו?

- עומר: היה.
- עדה: מה הוא רצה? יש לך המלצות מצוינות.
- עומר: הוא טען שהסתרתי ממנו את העמדות הפוליטיות שלי.
- עדה: איזה עמדות פוליטיות?!
- עומר: הוא שמע שלפני שנה שלחתי לתלמידים שלי מאמר של אבא על כך שהעוני פוגע בצמיחה וגורם לבריחת מוחות. אז הוא החליט שאני מרקסיסט...
- עדה: אתה? אני מוכנה להתלונן נגדו בעירייה.
- עומר: אם בגלל זה אני לא יכול ללמד בבית הספר שלו, אז אני לא רוצה ללמד בו.
- עדה: הזהרתי אותך כל כך הרבה פעמים. אתה לא חייב להילחם את המלחמות של אבא.
- עומר: אבל העוני באמת יוצר פיגור חברתי. לא תיארתי לעצמי שאני אהיה מובטל חצי שנה בגלל שאמרתי את זה. אולי בכל זאת אני אירשם לדוקטורט.
- סוף-סוף אבא יהיה מרוצה.
- עדה: גם אני.
- עומר: תיארתי לעצמי. אגב, פיניתי לך את החדר שלי. אני אישן כאן.
- עדה: אני אשים את המזוודה. **(פונה לצאת)**
- עומר: חכי רגע. אני רוצה לדבר איתך לפני שאבשלום חוזר.
- עדה: מה קרה?
- עומר: אבא עבר לילה קשה. היו לו כאבים בכל הגוף. עשיתי לו זריקה. אבל בעוד שבוע גם זריקות לא יעזרו.
- עדה: אני מתארת לעצמי.
- עומר: מה נעשה אז?
- עדה: למה אתה מתכוון?
- עומר: את יודעת בדיוק למה אני מתכוון.
- עדה: למה?
- עומר: אני לא חושב שהוא צריך לסבול כל כך.
- עדה: **(מבינה)** זה לא בא בחשבון. אני אפילו לא מוכנה לחשוב על זה.
- עומר: בעוד יומיים שלושה תראי בעצמך ש...
- עדה: גם אם הוא יבקש מאיתנו.
- עומר: יש לי כמה חברים שעזרו להורים שלהם...
- עדה: אני לא מוכנה לדבר על זה.
- עומר: על מה את כן מוכנה לדבר?
- עדה: אני אחתים אותו על הטופס של משרד הבריאות, ונפעל לפי ההוראות.
- עומר: הטופס הזה מאפשר רק להפסיק טיפולים, אבל הוא לא מאפשר...
- עדה: הוא לא מאפשר כי אי אפשר.
- עומר: את יודעת שאני לא חושב על עצמי.
- עדה: אני יודעת.
- עומר: את תוכלי לעמוד מול הסבל שלו?

היא לא עונה. ראובן יוצא מחדר העבודה.

- ראובן: היי, עדה. כמה טוב שבאת.
עדה: איך אתה?
ראובן: עבדתי עד עכשיו. חיכיתי שתבואי לעזור לי להתקלח. **(רואה את המזוודה שלה)** אני רואה שאת בכל זאת עוברת הנה.
עדה: כן.
ראובן: את בטוחה?
עדה: אני יודעת מה אני עושה.
עומר: אנחנו צריכים אותה, אבא.
ראובן: מה מאיר אמר?
עדה: נעלב קצת. התלונן קצת. צרח קצת...
עומר: זה טבעי שקשה לו, אימא.
ראובן: אני לא מוכן שתאבדי אותו בגללי.
עדה: אל תדאג.
ראובן: ודאי שאני דואג. הוא בחור טוב. הוא גם כלכלן לא רע. למרות שהוא מתנגד לרפורמה שהצעתי במדיניות המס.
עדה: אני דואגת לך קצת יותר.
ראובן: את באמת יחידה ומיוחדת. כל הנשים שהיו לי בשנים האחרונות התעופפו ברגע שחליתי.
עדה: זה כנראה הגיע לך.
ראובן: תודה.
עומר: מאיר לא יוותר עליך, אימא. הוא אדם חכם. לו הוא היה במקומך, הוא היה עושה בדיוק כמוך.
עדה: אני יכולה לבקש מכם להפסיק לחטט ביחסים שלי עם מאיר?

נכנס אבשלום.

- אבשלום: יש לי חדשות טובות. מנהל המכון האונקולוגי אומר שביופסיה נוזלית היא בדיקה אמינה. היא גם פשוטה מאד. אחות תבוא עוד מעט ותיקח דגימת דם. **(מושיט לו ברושור)** תקרא. הוא מעריך אותך, אבא. היית מ"פ שלו בגולני. הצלת את החיים שלו בלבנון.
ראובן: **(מעיף מבט בברושור)** אין טעם שהאחות תבוא.
אבשלום: למה?
ראובן: אני מכיר את הטיפול הזה. הוא לא מתאים לי.
אבשלום: איך אתה יודע? ניסית?
ראובן: כבר ניסיתי הכל. אני רוצה לחיות את מה שנשאר לי בלי להשלות את עצמי. בלי להשלות אתכם. אני רוצה להיות מסוגל לחשוב. אני רוצה לגמור את הספר.
אבשלום: הטיפול הביולוגי מכווץ את הגידולים, אבא. הוא גם יפחית את הכאבים.
עדה: ראובן, אנחנו רוצים לחיות איתך עוד כמה חודשים.
עומר: זאת בסך הכל בדיקת דם, אבא.
ראובן: בשביל מה לעשות בדיקה, אם אני לא מתכוון לעשות טיפולים?
עדה: בבקשה, ראובן. אתה אדם חזק. הרצון שלך לחיות יכול לתת לך עוד קצת זמן.

- ראובן: אם יש לי עוד חמישה ימים של צלילות, עדה. אז אני לא רוצה לבזבז יומיים על תקווה, ועוד שלושה על ייאוש.
- אבשלום: בגלל הספר?
- ראובן: הספר הזה חשוב מדי. הפער בהכנסות מנציח את הפיגור בפריפריה. הוא יוצר פערים בחינוך, בבריאות, ברווחה. הוא יגרום לתסיסה. לחוסר יציבות מסוכן. אני אומר את זה בכל כנס ואף אחד לא שומע.
- אבשלום: לכן אתה חייב לנסות את הטיפול. אולי הוא ייתן לך עוד כמה שבועות להגיד את זה.
- ראובן: אם אני אנסה אותו ואתבדה, אני לא אהיה מסוגל לכתוב.
- אבשלום: כל החיים שלך נלחמת, ולא התייאשת.
- עומר: אנחנו נלחם יחד איתך.
- ראובן: אני נלחם רק על מה שאפשרי.
- עדה: תן לי הזדמנות, ראובן. באתי הנה כדי לעזור לך. כדי לחזק אותך.
- אבשלום: המוות שלך הוא לא רק עניין שלך, אבא. הוא נוגע לכולנו יותר ממה שאתה חושב. גם לנו יש מה לומר עליו.
- ראובן: אבל ההחלטה היא שלי.
- אבשלום: אתה לא תכריח אותנו לשנוא את עצמנו בגלל שלא עזרנו לך.
- עומר: ולא תכריח אותנו לשנוא אותך, בגלל שלא נתת לנו לעזור.
- ראובן: **(בכאב)** איך תעזרו? בטיפול ביולוגי? הגוף שלי מתקומם ואומר די. מתעקש לחסל אותי. באלימות נוראה. בלי שום התחשבות. בלי שום הסבר. בלי שום רחמים. עושה בי שמות. מרעיל גם את מה שעוד נשאר בי נדיב וחומל ואוהב. **(לעדה)** אני רוצה להאמין שבאת להיות איתי כאן כי את מוכנה לסלוח. לפחות לנסות. איך תסלחי לי כשאני מלא כל כך הרבה שנאה וכעס? **(כאב מחלחל בגופו)** לעזאזל, זה מתחיל... **(מתגבר על הכאב)** אני לא טועה, עדה. נכון? את באת הנה כי את מוכנה לנסות לסלוח. למרות כל מה שהיה...
- עדה: אנחנו נדבר על זה אחר כך בחדר שלך.
- ראובן: אנחנו נדבר על זה עכשיו. אני רוצה שהילדים יראו שזה אפשרי.
- עדה: זה לא כל כך פשוט. אתה יודע את זה בדיוק כמוני. אנחנו צריכים קצת זמן...
- ראובן: אבל אין לנו.
- עדה: אז אתה רוצה שאני ארמה אותך? אתה אדם חכם, ראובן. אם אני אגיד לך עכשיו שאני סולחת, אתה לא תאמין לי.

הכאב של ראובן מתגבר. הוא נאנק. לא מסוגל לענות.

- עדה: בוא לחדר שלך. תיקח עוד כדור.
- עומר: הכדורים שלו על ארון הלילה.

היא מוליכה אותו אל חדרו. שתיקה.

- אבשלום: האחות צריכה להגיע עוד מעט.
- עומר: אין טעם.

- אבשלום: אני לא מתכוון לוותר לו.
 עומר: אתה הכרחת אותו פעם לעשות משהו שהוא לא רוצה?
 אבשלום: אני רוצה שהוא יקבל החלטה מושכלת.
 עומר: הוא חשב על זה הרבה. הוא לא רוצה להיות מה שהסרטן מכריח אותו.
 אבשלום: הסרטן דווקא מכריח אותו להיות קצת יותר אנושי.
 עומר: הוא לא חושב ככה. הוא מפחד מהשינוי הזה יותר מן המוות.
 אבשלום: אז תשאיר אותו למות?
 עומר: אני לא יודע. גם אימא עדיין לא מבינה את זה. אם הוא לא מוכן לעשות טיפולים, אז הוא לא משאיר לנו ברירה. אנחנו לא נוכל לתת לו לסבול ככה.
- אבשלום: על מה אתה מדבר?
 עומר: אתה יודע בדיוק על מה אני מדבר.
 אבשלום: השתגעת? לא בא בחשבון...
 עומר: בעוד כמה ימים תחשוב אחרת.
 אבשלום: מה יש כאן לחשוב?
 עומר: אנחנו מתקרבים להגיע לרגע שבו הוא כבר לא יוכל לבקש את זה.
 אבשלום: הוא יכול גם לבקש את זה בגלל כאב רגעי. בגלל פחד רגעי. בגלל ייאוש רגעי. אחר כך אי אפשר יהיה להתחרט.
 עומר: אז בגלל הספק הזה ניתן לו לסבול ככה?
 אבשלום: אני לא מסוגל לעשות דבר כזה. אני גם לא אוכל לעמוד מן הצד. אם אתם מתכוונים לעשות את זה, אז אני חוזר הביתה.
 עומר: אל תדאג. אנחנו לא נכריח אותך לעשות שום דבר.

4. למחרת. יום שישי אחה"צ. חדר האורחים. ראובן יושב בכורסה. אבשלום מחייג אל אווה אשתו שבברלין.

- ראובן: תגיד לה שאנחנו מגדילים כל יום את המינון של המורפיום.
 אבשלום: עדיין תפוס.
 ראובן: ותסביר לה את המשמעות של זה.
 אבשלום: הסברתי לה. אבל יש לה קונצרט ביום ראשון בערב.
 ראובן: יש מאות פסנתרנים בברלין. היא יכולה למצוא משהו שיחליף אותה.
 אבשלום: היא ניסתה, אבא. הטיסה שלהן ביום שני בבוקר. הן נוחתות כאן בצהריים.
 ראובן: אני לא בטוח מה יקרה כאן עד יום שני בצהריים.
 אבשלום: אני אתקשר לטלפון הקווי. (מחייג) הלו? ... סופי? ! זה אבא. מה שלומך? ... אימא עושה לך פנקייק? איזה יופי. אני אצל סבא ראובן. הוא רוצה לדבר איתך. (מושיט לראובן את הטלפון)
- ראובן: (נרגש) סופי מתוקה... כן, זה סבא צפרדע שכל כך מתגעגע. קווה-קווה... יש לי סיפור חדש לספר לך... על ילדה שהלכה לבקר את סבא שלה... מי אמר לך שאני נוסע רחוק? אימא? ... כן. היא צודקת. אני נוסע רחוק. אבל אני מבטיח לחזור מתי שתרצי... כן. בכל לילה, אחרי שאבא יכבה את האור, את תעצמי את העיניים ואני אבוא לספר לך סיפור... סופי? סופי?... (בכאב) סופי, אני מחכה לך... קווה-קווה... (אבל היא ניתקה. הוא פונה

(לאבשלום) היא הלכה לאכול את הפנקייק... **(רואה שאבשלום מוחה דמעה)** אתה לא בוכה לי עכשיו. שמעת?

אבשלום:

מי בוכה?!

(נכנסת מן המטבח) זהו. סיימתי. יש לנו כבש עם תפוחי אדמה, כרובית אפויה, סלט וגלידה.

עדה:

ראובן: סבא רובי היא קראה לי. היא ציירה אותי הולך בין העננים.

עדה:

אבשלום: חבל שאתה לא יכול לראות כמה העיניים שלך זורחות.

עדה:

ראובן: נדבר איתה גם מחר. תראה שתרגיש הרבה יותר טוב.

עדה:

ראובן: אני לא מצליח להבין איך נולדה לך ילדה כל כך נהדרת.

עדה:

עדה: אתה רוצה לעשות את השיחה איתנו לפני הארוחה או אחריה?

עדה:

ראובן: לפני.

עדה: על מה אתה רוצה לדבר? למה זה כל כך סודי?

עדה:

ראובן: עוד כמה רגעים תדעי.

עדה:

עדה: אם זה ייקח יותר מרבע שעה, אני אצטרך לחמם הכל שוב.

עדה:

ראובן: אל תדאגי. **(לאבשלום)** אני באמת לא מבין למה עומר מתעכב. קבענו

עדה:

שנתחיל בארבע.

עדה:

עדה: אני מקווה שאתה לא רוצה לעשות עוד שינויים בצוואה.

עדה:

ראובן: לא.

עדה:

אבשלום: עד שאווה וסופי יגיעו, יהיו לך שלושה ימים לעבודה. יכול להיות שתצליח

עדה:

לגמור את הספר.

עדה:

ראובן: אולי תתקשר אליו שוב?

עדה:

אבשלום: התקשרתי לפני רגע. הוא בדרך.

עדה:

עדה: אפשר להתחיל עם יין. הוא לא יעלב. לבן או אדום?

עדה:

ראובן: אדום.

עדה:

אבשלום: גם בשבילי.

עדה:

עדה יוצאת למטבח.

אבשלום: אגב, אבא. אולי תיתן לי לקרוא קצת בספר הזה שלך?

עדה:

ראובן: לא ידעתי שהפערים החברתיים בארץ מעניינים אותך.

עדה:

אבשלום: גם אני מנסה להבין איך אפשר לצמצם אותם. אבל מזווית אחרת.

עדה:

בתי ערוכה שלי בחורף שעבר היו כמה ציורים שהתייחסו למחיר הנפשי

עדה:

שמהגרים משלמים בגלל העוני שלהם. כתבתי את זה בקטלוג.

עדה:

ראובן: כן, ראיתי. דווקא אהבתי את הציורים האלה.

עדה:

עדה מביאה בקבוק יין וכוסות ומוזגת.

ראובן: **(לעדה)** כבר ארבע ורבע.

עדה:

עדה: הוא תקוע בגלל הגשם.

עדה:

אבשלום: אני יודע שאתה לא מאמין בכוח של האמנות להשפיע, אבל...

עדה:

ראובן: זה מה שאתה חושב?

עדה:

אבשלום: אמרת לי את זה ביום שהתחלתי ללמוד בבצלאל.

עדה:

- עדה: הוא לא אמר את זה. הוא אמר שהאמנות יכולה לעצב עולם רוחני רק בטווח הארוך. גם אני לא בטוחה שהיא משפיעה בטווח הקצר. לחיים!
- ראובן: אבשלום: ולא הבנת שהספק שלך בכוח של האמנות מְרַפֶּה את הידיים שלי?
- ראובן: אבשלום: מה רצית שאעשה? שארמה אותך?
- ראובן: אבשלום: שלא תנסה לכפות עלי את דעתך.
- ראובן: אתה שוב חוזר לזה? בסופו של דבר עשית תמיד מה שרצית. ציירת מה שרצית. גם בארץ וגם בברלין. ניסית להיות צייר בינלאומי, והצלחת. לצערי, אני חושב שהציורים שלך נאיביים. שהמחאה שלך נגד הקפיטליזם היא סנטימנטלית. אתה מנסה לזעזע אותנו מן הסבל שהוא גורם לעשירונים התחתונים, אבל אתה לא טורח לשכנע אותנו שחינוך ראוי ומדיניות מיסוי נכונה יכולים לנייד רבים מהם לעשירונים גבוהים יותר.
- אבשלום: אני מנסה, אבל אני פועל בשפה של דימויים רגשיים שיוצרים אמפתיה לבני האדם שבעשירונים התחתונים.
- ראובן: ואני?
- אבשלום: אתה נלחם בפערים החברתיים בגלל שהם פוגעים בתוצר הלאומי.
- ראובן: לא משום שאני לא אמפתי, אלא משום שנימוקים כלכליים משכנעים יותר מדימויים רגשיים.
- עדה: אבא הוא אחד האנשים הכי אמפתיים שאני מכירה. אבל הוא גם אדם מעשי, והוא חושב על יעילות המאבק שלו.
- אבשלום: ובגלל שהוא מעשי, הוא משתמש בִּמְסֻפָּרִים, ולכן המאבק שלו הוא מְסֻפָּרִי ולא מוסרי.
- ראובן: אז לכן ברחת? כי המאבק שלי הוא לא מאבק מוסרי?
- עדה: די, ראובן. כבר התווכחנו על זה מספיק. אין ביניכם שום הבדל. שניכם אידיאליסטים חולניים. שניכם משלים את עצמכם שאפשר לתקן את העולם, ובסופו של דבר שניכם תתבדו.
- ראובן: (בתסכול) אני לא מתווכח איתו. אני מנסה להגיד לו כמה כאב לי שהוא עזב. למה הייתי צריך לחלות ככה, כדי שהוא יבוא לבקר אותי?
- אבשלום: לא באתי בגלל שחלית. כבר אמרתי לך. באתי כי התגעגעתי. כי אני אוהב אותך.
- עדה: (לראובן) תקשיב לו.
- ראובן: שמעתי.
- אבשלום: ואני רוצה לקרוא מה שכתבת. אני רוצה לדבר איתך על זה. אתה בטח לא מפחד מהביקורת שלי.
- ראובן: אם אתה אוהב אותי, אז אני לא מפחד משום דבר.
- אבשלום: הרגע אמרתי לך את זה. לא שמעת?

נכנס עומר, בידיו הליכון ומחולל חמצן.

- עומר: מצטער. הרחובות מוצפים. הייתי מוכרח לנסוע לאט... (לראובן) צריך להתאים את ההליכון לגובה שלך. כדאי שתנסה אותו היום או מחר. לגבי מחולל החמצן, הרופא הציע שתשתמש בו כשאתה עובד. זה יקל עליך לנשום. אולי גם יכאב לך פחות.

ראובן: בסדר גמור. תודה. שב. אנחנו רוצים להתחיל.
 עדה: אתה רוצה יין?
 עומר: בטח.

עדה מוזגת לו כוס יין.

ראובן: אפשר?
 עומר: כן.
 ראובן: תודה. אני מקווה שהצלחנו להתגבר על חלק מן המשקעים בינינו, ונוכל לנהל דיון ענייני. הגיע הזמן לדבר על סידורי ההלוויה שלי. אני מניח שגם אתם כבר חשבתם על זה.
 עדה: לא ממש.
 ראובן: אני מקווה שלא בחרתם מספידים, ולא פניתם אליהם.
 עדה: לא בחרנו אף אחד.
 ראובן: אני מתאר לעצמי שמאחורי גבי כבר מצאתם חלקה בבית קברות חילוני.
 עדה: דיברתי עם כמה בתי קברות. לא סגרתי שום דבר. רציתי לשאול אותך קודם.
 ראובן: אז טוב שאנחנו עושים את השיחה הזאת.
 אבשלום: מה העניין, אבא? לאן אתה חותר?
 ראובן: אני חותר לכך שבשלב הזה לא תהיה הלוויה.
 עדה: מה זאת אומרת לא תהיה הלוויה?
 ראובן: זאת אומרת שאני תורם את גופתי לבית הספר לרפואה של האוניברסיטה. סגרתי איתם כבר לפני כמה חודשים. חתמתי על כל הטפסים.
 עומר: זה לא בא בחשבון, אבא.
 ראובן: המשפחה לא יכולה להתנגד.
 עדה: אבל אתה יכול לבטל את זה.
 ראובן: אם אני רוצה.
 אבשלום: אנחנו רוצים.
 עומר: אתה לא יכול לעשות דבר כזה על דעת עצמך.
 ראובן: למה?
 עומר: אני רוצה שיהיה לי קבר לעלות אליו. אני רוצה שהשם שלך יהיה כתוב על המצבה.
 אבשלום: זה חשוב לנו, אבא.
 ראובן: בעוד שנה האוניברסיטה תחזיר אותי במצב די דומה לזה שבו היא תקבל אותי.
 עדה: ובינתיים הסטודנטים לרפואה יחטטו בך?
 ראובן: אם תקברו אותי, אז תולעים יחטטו בי.
 עדה: די, תפסיק. זה לא עניין רציונלי. זה עניין רגשי. אני לא מוכנה אפילו להתווכח. אני מבקשת שתודיע לאוניברסיטה שאתה מבטל את התרומה.
 עומר: אתה לא יכול להנחית עלינו החלטה כזאת.
 ראובן: אני לא מבין למה לרצון שלי אין שום ערך בעיניכם.
 אבשלום: כי אנחנו לא מבינים אותך.
 ראובן: כך אולי המוות שלי יועיל למישהו.

- עדה: למי? לאוניברסיטה? למדע?
 אבשלום: אני מנסה להבין מה אתה אומר לנו בזה, אבא.
 עומר: הוא לא אומר לנו שום דבר. אנחנו לא מעניינים אותו. הוא לא התחשב בנו כל חייו, והוא לא מתכוון להתחשב בנו אחרי מותו.
 ראובן: אני לא התחשבתי בכם כל חיי?
 עדה: לו התחשבת בנו, היית שואל לדעתנו.
 ראובן: כשהחלטתי, לא היית כאן.
 עומר: אני דווקא הייתי.
 עדה: אם אתה רוצה להתחשב בנו, אז תבטל את התרומה.
 אבשלום: עכשיו, אבא.
 עומר: אם אתה רוצה שנסלח לך על העריצות שלך, אז תפסיק להיות עריץ.
 אבשלום: יכול להיות שאתה תורם את הגוף שלך, כי אתה מתחשבן איתנו? כי אתה לא סולח לי על זה שלא באתי הנה כשחלית? כי לא סלחת לאימא על זה שהיא עזבה אותך? כי לא סלחת לעומר על זה שהוא לא עשה דוקטורט? זה לא נכון, אבשלום.
 ראובן: (בזעם) אם אתה לא מבטל את התרומה שלך עכשיו, אני לא מטפל בכך יותר.
 אבשלום: די, עומר.
 עומר: שנה שלמה עצרתי את החיים שלי. שרפתי אותך כמו עבד. אף פעם לא ביקשתי שום דבר. אף פעם לא ציפיתי לשום דבר.
 אבשלום: די כבר. (מרחיק אותו)
 ראובן: התרומה הזאת היא לא נגדכם. זה עניין אידיאולוגי. אני רוצה להביא איזושהי תועלת לאנושות גם במוותי.
 עומר: בני אדם עושים את החטאים הכי נוראים בנימוקים אידיאולוגיים.
 ראובן: איזה חטא אני עושה? למי?
 אבשלום: זאת הדרך שלך להתנתק מאיתנו גם אחרי מותך.
 ראובן: ברגע שמת, התנתקתי. כל השאר הוא הבל הבלים.
 עומר: מה אתה חושב? שנשכח אותך?
 אבשלום: אולי אתה עושה את זה כדי שנשכח אותך.
 עדה: אם אתה רוצה מאיתנו סליחה, ראובן, אז תצטרך להראות לנו שאתה כבר לא אגואיסט שחושב רק על עצמו. אלא גם עלינו... על השנים שחיינו יחד... על האהבה שלנו... על הגעגועים אליך אחרי שתעזוב אותנו... אחרת, לא תהיה ראוי לשום סליחה.
 עומר: הוא יכול להשתנות? הוא היה אגואיסט והוא יישאר אגואיסט. עכשיו אני מבין הרבה יותר טוב למה התגרשת ממנו.
 אבשלום: די, עומר!

שתיקה. ראובן נסער.

- ראובן: בסדר. אני מבין. תנו לי כמה דקות לחשוב. הלוויה זה משהו אחר לגמרי. תמיד שנאתי הלוויות בגלל השקרים שנאמרים בהן. אני לא מבין למה אתם מתעקשים כל כך.

- עדה: אני מציעה שתשאירו אותנו לבד. הגשם נגמר. לכו לים. אבא ואני נחשוב יחד. אני אכין מכתב לאוניברסיטה, והוא יחתום עליו.
- ראובן: אני נשבע לכם. לא העליתי בדעתי שזה חשוב לכם. לא תיארתי לעצמי שתתגעגעו אלי אחרי מותי. שתרצו לזכור אותי. לא רציתי שתרגישו חייבים ללכת כל שנה לבית הקברות.
- עדה: לכו כבר.
- אבשלום: חשבתי שאנחנו אוכלים יחד.
- עדה: נאכל בערב.
- עומר: הוא עוד עלול לשכנע אותך, אימא.
- עדה: אל תדאג. **(הם מהססים)** לכו כבר. למה אתם מחכים?
- ראובן: חכו רגע. אתם צודקים. אני מצטער. אני מתנצל. לא חשבתי שאני פוגע בכם. שאני מכאיב לכם. אני רוצה לשמוע שאתם מקבלים את ההתנצלות שלי.
- אבשלום: אני מקבל אותה.
- ראובן: **(לעומר)** ואתה?
- עומר: גם אני.
- ראובן: לא שמעתי.
- עומר: גם אני.
- אבשלום: **(לעדה)** אם תצטרכו משהו, אז...
- ראובן: ככה אתם הולכים?

הוא מושיט לעברם את זרועותיו. אבשלום מתחבק איתו. עומר מהסס, ולבסוף מחבק אותו בקצרה. השניים יוצאים.

- ראובן: את יכולה לתת לי כדור?
- עדה: **(נותנת לו) כואב?**
- ראובן: עוד כמה ימים זה יעבור. **(לוקח)**
- עדה: הילדים נורא מתוחים. הם מרגישים חסרי אונים.
- ראובן: גם אני.
- עדה: אני רואה.
- ראובן: חשבתי שאני מקל עליכם. שלא תצטרכו לעבור את הסייט הזה של הלוויה וקבורה... רציתי שהפרידה שלנו תישאר רק שלנו... אף אחד אחר לא מעניין אותי עכשיו...
- עדה: אתה רואה כמה הם אוהבים אותך.
- ראובן: לא הייתי בטוח שזה מגיע לי.
- עדה: אתה רוצה שנכין את המכתב עכשיו?
- ראובן: אני רוצה לנוח קצת.

הוא קם מהכורסה. היא תומכת בו.

- ראובן: אולי תבואי לשכב לידי?
- עדה: לשכב לידך?
- ראובן: למה לא?

עדה: אני לא בטוחה שאני יכולה.
 ראובן: אל תתחשבני איתי עכשיו.
 עדה: אני לא מתחשבת.
 ראובן: את עדיין כועסת?
 עדה: אני לא כועסת.
 ראובן: אז למה את לא יכולה? בגלל מאיר?
 עדה: לא. לא בגלל.
 ראובן: את בטוחה? יש לי הרגשה ש...
 עדה: זה יעבור לו. הוא נוסע בשבוע הבא לפריז.
 ראובן: אז למה כל כך קשה לך?
 עדה: כבר שכחת כמה הגירושים היו קשים? כמה הבגידות שלך היו משפילות?
 הייתי חייבת להתרחק קצת, כדי להתגבר על הכאב.
 ראובן: נדמה לי שבימים האחרונים גילינו שאנחנו לא כל כך רחוקים.
 עדה: המריבות הכי קשות שלנו פרצו דווקא כשהיינו קרובים.
 ראובן: על מה עוד אנחנו יכולים לריב עכשיו? לכל היותר אני אצליח לשכנע אותך שהתחרטתי על מה שעשיתי לך... (יוצאים)

5. חדר האורחים. שבת אחה"צ. כולם מעשנים מן המריחואנה הרפואית שראובן מקבל כדי להקל על כאביו. למרות רצינות הדיון, מדי פעם הם מצחקקים ומתבדחים.

ראובן: בסדר גמור. כבר הסכמתי. בית קברות "עֶדֶן". שתי חלקות צמודות. אחת בשבילי ואחת בשבילך. אני מקווה שמאיר לא יתנגד. בלי חברה קדישא. בלי קדיש. בלי אל מלא רחמים. על המצבה שלי יהיה כתוב "ניסה ככל יכולתו להיות אדם טוב". על שלך תכתבי מה שתרצי.
 עדה: בסדר גמור. עם מוסיקה, או בלי מוסיקה?
 ראובן: (לעומר ואבשלום) מה אתם אומרים?
 עומר: בלי.
 אבשלום: עם.
 ראובן: הצבעה. מי בעד?

עדה ואבשלום בעד.

ראובן: הצבעה חוזרת.

עכשיו גם ראובן ועומר בעד.

ראובן: ההחלטה התקבלה פה אחד. "כי האדם הוא עץ השדה"¹? אתה שר?
 אבשלום: כן.
 עדה: גם אני.
 עומר: אני אביא גיטרה.

¹ מילים מאת נתן זך, לחן מאת שלום חנוך

- מה עם הספדים? ראובן:
 אני אדבר עם נשיא האוניברסיטה. עדה:
 הוא ישמח מאד. מחכה לזה כבר שנים. אני אסמן לו שתי פסקאות מהספר. ראובן:
 אם הוא לא מוכן לקרוא אותן, שלא יספיד.
 מי עוד? עדה:
 נגיד בנק ישראל? שר האוצר? ראובן:
 גם הם ישמחו מאד-מאד. (כולם צוחקים) עדה:
 החברים מהתיכון? מהצבא? ראובן:
 אני סוציאליסט מדי בשבילם. ראובן:
 אולי משהו מוועד הבית? בכל זאת, תמיד שילמת בזמן. עומר:

כולם צוחקים. ראובן מצית עוד ג'וינט.

- מה איתכם? שלושתכם מספידים. נכון? ראובן:
 גם אני? עדה:
 ודאי. ראובן:
 בתור גרושתך? עדה:
 בתור החברה הכי טובה שלי. ראובן:
 לא כדאי לך. עדה:
 להפך. חסר לך שאת מתחנפת. ראובן:
 מה אתה רוצה שאגיד? עדה:
 את כל האמת ורק האמת. (לאבשלום ועומר) גם אתם. ראובן:
 זה כבר לא עניינך, אבא. ראובן:
 יהיו שם מאות אנשים. אני רוצה לדעת מה הם ייקחו הביתה. ראובן:
 הם ייקחו מה שהם ממילא יודעים. עומר:
 אל תגידו לי שלא חשבתם מה להגיד. ראובן:
 בכלל לא דיברנו על זה. ראובן:
 אני לא מאמין. קדימה. אני רוצה לשמוע את כל האמת. בלי פחל ופחל.
(לעדה) את חייבת לספר שהייתי בן זוג לא אמין ולא אחראי. שלא הייתי
 איתך בלידות של הילדים, כי הייתי במילואים. כשהם היו חולים, הייתי
 עסוק. תספרי גם על הבגידות שלי. כמה הן הכאיבו לך. כמה הן היו
 משפילות. כמה הן היו מטופשות.
 די, ראובן. עדה:
 עם מרצות, עם סטודנטיות, עם הרופאה האמריקאית שגרה מולנו. ראובן:
 די, ראובן. עדה:
 ותסבירי גם למה הייתי כל כך תובעני. למה לא יכולתי להסתפק רק בך. ראובן:
 למה חשבתי שכל הנשים האלה יצליחו לשכנע אותי לאהוב את עצמי.
 אהבת את עצמך יותר מדי. לכן חשבת שכל אישה חייבת לאהוב אותך. ככל
 שהיא יפה יותר, היא חייבת יותר. אפילו היופי שלה נועד לשרת אותך.
 מצוין. אני מבקש שתגידי את זה. ראובן:
 בסדר. אני אגיד. עדה:
 אני רציני, עדה. זאת הבקשה האחרונה שלי. ראובן:

- עדה: ובכל פעם שהייתי מאשימה את העניים בעוני שלהם, היית הולך להתנחם אצל איזו חנפנית שהסכימה איתך שהממשלה אשמה.
- ראובן: בדיוק. ותגידי שגם במיטה הייתי תובעני. כשלא רצית, ניסיתי להכריח אותך. וכשהתעקשת וסירבת לי, הייתי בורח מהבית.
- אבשלום: עד כאן, אבא. עד כאן.
- ראובן: אתה כבר ילד גדול. אתה יכול לשמוע. **(לעדה)** תגידי שהתגרשת ממני בגלל האובססיה שלי אליך. בגלל התפרצויות הזעם. ולמרות זאת, ידעת כל הזמן שאת האהבה הגדולה של חיי, ושגם אף לא אהבת מישהו אחר כמו שאהבת אותי. גם לא את מאיר.
- עדה: בסדר.
- ראובן: עכשיו אתם. **(לעומר)** אתמול אמרת שלא התחשבתי בכם כל חיי, ושאני לא מתכוון להתחשב בכם אחרי מותי. אני רוצה שתגידי למה התכוונת.
- עומר: אני אגיד מה שאני רוצה.
- ראובן: ודאי שתגידי מה שאתה רוצה, בתנאי שזאת האמת לאמיתה. אני לא רוצה לשכב שם על האלונקה, ולשמוע שקרים.
- עומר: בסדר.
- ראובן: אל תמרח אותי, עומר. תגידי שהייתי עסוק בעצמי. בספרים שלי. בנשים שלי. בפוליטיקה. תגידי שכעסתי עליך בגלל שאהבת את אימא יותר מאשר אותי. שזלזלתי בך בגלל שלא עשית דוקטורט. תגידי את זה.
- עומר: אני לא אגיד את זה.
- ראובן: אם לא תגידי, אתה תחיייה את כל חייך בידיעה ששיקרת.
- עומר: אתה לא שיקרת אף פעם?
- ראובן: ודאי ששיקרתי. תגידי גם את זה. ותגידי גם שלמרות זאת, באת לגור איתי כשחליתי, וטיפלת בי במסירות גדולה, וכך התקרבו מאד זה לזה, ולמדנו גם לאהוב זה את זה. נכון?
- עומר: נכון. אני אגיד את זה, אבל אני אגיד גם שלא עשיתי דוקטורט, כי רציתי להיות מחנך. לעבוד עם אנשים צעירים. לעזור להם להתפתח. לבנות לעצמם עתיד בחברה נאורה...
- ראובן: טוב עשית. ותגידי גם שהייתי אטום ולא הבנתי את זה. **(לאבשלום)** גם אתה תגידי את כל האמת.
- אבשלום: בסדר גמור. אני אגיד שזלזלת באמנות שלי.
- ראובן: אבל תגידי גם שלמרות זאת אהבתי אותך.
- אבשלום: אימא צודקת. אהבת בעיקר את עצמך, והיית מוכן לאהוב אותי רק אם אני אהיה כלכלן כמוך. לא אדם מבוגר שמקשקש על בדים.
- ראובן: אבל תגידי גם שלפני שחליתי, באתי לכל תערוכה שלך, ודיברנו עליה שעות. ותגידי שאהבתי אותך למרות הביקורת שהייתה לי, ולמרות שברחת ממני ברגע שיכולת.
- אבשלום: בסדר גמור. אני אגיד.
- ראובן: ותגידי שסלחת לי. לא בגלל שאני חולה, אלא בגלל שלמרות הכל, גם אתה אוהב אותי.
- אבשלום: אני אגיד, אבא. אני אגיד. באמת סלחתי. אגב, מותר לי גם להגיד מה דעתי על הספר שלך? קראתי אותו אתמול בלילה.
- ראובן: בלילה אחד?!

אבשלום: הוא די מעניין.
 ראובן: ...
 אבשלום: ברגע שהוא יתפרסם, מדד אי השוויון בהכנסות יתחיל מיד לצנוח.

כולם צוחקים.

עומר: עכשיו אבא מרוצה. הוא ינהל אותנו גם בהלוויה שלו.
 אבשלום: ואנחנו נציית לו כמו תמיד בשמחה.
 ראובן: ואם אתם לא מקיימים את ההבטחות שלכם, אני תורם את כל הרכוש שלי לאגודה לזכויות האזרח, למאבק על זכותו של כל אזרח לרווחה. יש פה עורכת דין שמונתה על ביצוע הצוואה.

כולם צוחקים שוב. ראובן נוטל עוד שאיפה מן הג'וינט.

עומר: אם אנחנו מדברים בגילוי לב כזה, אבא, אז הגיע הזמן לדבר גם על הפיל שבחדר.
 ראובן: איזה פיל?
 עומר: אנחנו זקוקים לעוד הוראה ממך.
 ראובן: איזו הוראה?
 עומר: ההוראה הכי חשובה עכשיו.
 עדה: אנחנו לא מדברים על זה, עומר.
 ראובן: איזו הוראה?
 עומר: מה אנחנו אמורים לעשות כאשר...
 אבשלום: די, עומר.
 עומר: (לאבשלום) אתה לא רואה שהזמן שלנו הולך ואוזל?
 עדה: אנחנו נדבר על זה כשאבא יחליט.
 אבשלום: אני לא מתכוון להשתתף בשיחה הזאת.
 ראובן: הבנתי. אתם מדברים על הפיל הזה. כנראה שבאמת הגיע הרגע. עד עכשיו לא היה לי מספיק אומץ, אבל אני חושב עליו כל הזמן. לא אמרתי שום דבר, כי לא ידעתי מה להגיד.
 עדה: עכשיו אתה יודע?
 אבשלום: הרגע הזה עדיין רחוק, אבא. אווה וסופי מגיעות מוחרתיים. תן להן הזדמנות. כשתראה כמה סופי אוהבת אותך, אתה תתחזק, וגם הכאבים שלך יפחתו.
 ראובן: אני יודע כמה היא אוהבת אותי.
 אבשלום: כשהיא תגיע, תגלה שיש לך כוחות שלא ידעת עליהם.
 ראובן: אני מקווה.
 עומר: כולנו מקווים. אבל בכל זאת כדאי להביא בחשבון שמוחרתיים נצטרך להכפיל את כמות המורפיום, ותהיה כנראה במצב גבולי.
 אבשלום: אבא יחליט בעצמו כמה מורפיום הוא צריך.
 עומר: ואם הוא לא יוכל להחליט? ואם הוא לא יוכל לומר מה הוא החליט? אתה חייב להגיד לנו מה לעשות, אבא. אחרת אתה עלול לסבול נורא.
 אבשלום: הוא לא צריך להחליט שום דבר עכשיו.

- עדה: אבא גם יחליט מתי להחליט.
ראובן: הרגע הזה יגיע די מהר, עדה. אני לא מפחד ממנו. אני לא מפחד לא להיות. למוות זה בסך הכל להירדם ולא להתעורר. כאשר הרגע יגיע, אני...
אבשלום: די, אבא. בבקשה.
ראובן: כאשר הרגע יגיע, אני אחליט בעצמי. זה לא מוסרי לבקש מכם להחליט במקומי. אבל אם לא אוכל לעשות את זה בעצמי, אז אולי בכל זאת זה יהיה מוסרי לבקש מכם...
עומר: אתה רוצה שאנחנו נעזור לך לעשות את זה?
ראובן: אם אני לא אוכל.
אבשלום: אני לא מסוגל יותר לשמוע את השיחה הזאת.
עומר: איך תדע שהרגע הזה הגיע?
אבשלום: **(בתקיפות)** ביקשתי די.
ראובן: הוא יגיע כשהמורפיום כבר לא ישפיע.
עומר: ואם לא תוכל להגיד לנו שהחלטת?
עדה: אם הוא לא יוכל להגיד, זה אומר שהרגע הגיע.
ראובן: אם אני לא אוכל להגיד, זה אומר שהרגע הזה כבר עבר.
אבשלום: אתה לא יכול לבקש מאיתנו דבר כזה, אבא. אנחנו גם לא יכולים לעשות את זה בשבילך. אני לא מסוגל אפילו לחשוב על זה. **(לעומר ועדה)** מאז שאנחנו כאן, הוא מרגיש יותר טוב. אנחנו רואים את זה במו עינינו. אם נמשיך לחזק אותו, יהיו לנו עוד כמה ימים. אולי אפילו כמה שבועות.
ראובן: אני רוצה למות שפוי, אבשלום. אני רוצה למות שמח. עם חיוך על השפתיים. אני רוצה למות באהבה. אני רוצה להישיר את עיניי אל המוות ולצחוק. רוצה ללעוג לו.
עדה: אני אהיה לידך כל הזמן, ראובן.
עומר: גם אני.
עדה: אני לא אפסיק לאהוב אותך, גם אם תבקש ממני לעזור לך.
עומר: גם אני.
ראובן: **(לאבשלום)** ואתה?
אבשלום: אני לא יודע, אבא. אני מכיר את עצמי. אני לא אהיה מסוגל לעשות את זה. אף פעם לא הייתי מסוגל אפילו לעמוד מולך ולריב איתך. לכן ברחתי. לכן לא חזרתי. עכשיו אתה רוצה שאני...? **(בדמעות)** זה גדול עלי. זה גדול ממני...
ראובן: אתה תחסוך לי הרבה סבל, אבשלום.
אבשלום: אני לעולם לא אסלח לעצמי.
עדה: אתה לא תהיה לבד. אנחנו נעזור זה לזה.
ראובן: זה הדבר הכי נדיב שתעשו למעני. אין לכם מושג איזו הקלה אני מרגיש עכשיו. זאת סיבה טובה לחגיגה, עדה. תני לי יד ונרקוד. ריקוד אחרון. כל עוד אני עומד על הרגליים. שים איזה טנגו, עומר. שים, ותראו איך רקדנו ביום החתונה שלנו. אימא כבר הייתה בהיריון איתך, אבשלום. אחרי כמה צעדים היא פתאום הקיאה עלי, על החליפה ששאלתי מחבר, כי לא היה לנו גרוש בתחת. איזו התחלה נהדרת זאת הייתה. בסוף החיים שלי נעשיתי פתאום רומנטיקן. אתם רואים כמה המוות עושה אותי מגוחך?

הוא צוחק. עומר שולח טנגו מן הטלפון לרמקולים. ראובן אווז בידה של עדה ומצליח, למרות חולשתו, לבצע כמה צעדי ריקוד, עד שהוא מרגיש את הכאב מתחיל להתפשט בגופו. אף על פי כן הוא לא מוותר.

ראובן: הוא יגיע. עוד מעט הוא יגיע. הבן זונה הזה, שלא מוכן לתת לי רגע של נחת... בכל פעם שהוא רואה אותי שמח, הוא נועץ בי שוב את המלתעות שלו... אבל כשאתם איתי, אני בז לו. גם הוא יודע שבבוא הרגע אני אביס אותו...

הוא מחבק את עדה. עומר ואבשלום מוחאים להם כפיים.

6. למחרת, יום ראשון. בוקר. עומר בחדר האורחים. אבשלום יוצא מחדרו של ראובן.

אבשלום: היא נתנה לו מאה עשרים מיליגרם. אני מקווה שזה יספיק.
 עומר: אני לא מבין איפה היא מוצאת כוח לטפל בו.
 אבשלום: אימא הייתה תמיד חזקה.
 עומר: אני חושב שהוא כבר לא יכול יותר. גם אנחנו כבר לא ממש עוזרים לו.
 אבשלום: אני לא בטוח.
 עומר: לכן הוא ביקש מאתיים ארבעים מיליגרם.
 אבשלום: הוא ביקש כי כאב לו.
 עומר: או שהוא כבר החליט.
 אבשלום: הוא יכול לחיות עוד כמה ימים. הוא יודע את זה. הוא לא יוותר לפני שהוא יראה את סופי.
 עומר: ראית איך הוא צעק עלי?
 אבשלום: הוא איבד שליטה. בגלל הכאבים.
 עומר: עליך הוא לא צועק ככה. גם לא על אימא.
 אבשלום: אבל הוא רב איתי בלי הפסקה.
 עומר: אני מקווה שזה ייגמר כבר...
 אבשלום: אימא הייתה ערה כל הלילה. הצעתי לה ללכת לישון, אבל היא פחדה שהוא ימשיך לריב איתי. הוא מתעקש שאני אחזור לארץ, כדי שסופי תגדל בעברית. זה לא כל כך פשוט. אווה לא מוכנה לנסות אפילו חודש. אני מקווה שלא נתגרש בגלל זה...
 עומר: הוא עדיין משיג ממך כל מה שהוא רוצה.
 אבשלום: אני רוצה לחזור הנה גם בגללך. אתה החבר הכי טוב שלי. תמיד היית. (שתיקה) אולי אתה תחליף את אימא לכמה דקות? היא לא ישנה אפילו דקה הלילה.
 עומר: אני כבר לא מסוגל.
 אבשלום: אולי הוא יתנצל על מה שהוא אמר לך.
 עומר: לא נעלבתי ממה שהוא אמר. נעלבתי ממה שהוא לא אמר. כבר שנה שלמה אני מטפל בו. לא שמעתי ממנו תודה אפילו פעם אחת.

ראובן ועדה נכנסים. ראובן הולך בעזרת ההליכון. עדה מלווה אותו לכורסא.

- אבשלום: איך אתה מרגיש?
- ראובן: מתאושש. **(לעומר)** מצטער שצרחתי עליך. לא מגיע לך. אני אוהב אותך בדיוק כמו את אבשלום. אבל בדרך אחרת. כשיהיו לך ילדים, תראה.
- עומר: אתה רוצה לאכול משהו?
- ראובן: אתה יכול לעשות לי קפה?
- עומר: אתמול לא אכלת ארוחת ערב.
- ראובן: אני לא רעב.
- עומר: אתה מוכרח לחזק את עצמך.
- ראובן: אז שים לי שלוש סוכר. אני רוצה לעבוד קצת.
- אבשלום: אתה יכול? לקחת מאה עשרים מיליגרם עכשיו.
- ראובן: אני בסדר גמור.
- אבשלום: אתה רוצה יוגורט?
- ראובן: אני רוצה קפה.
- אבשלום: אני אעשה לך. **(יוצא לעשות קפה)**
- עדה: אני בכל זאת חושבת שכדאי לך להתרחץ.
- ראובן: אני רוצה לעבוד עכשיו, עדה.
- עדה: תרגיש הרבה יותר רענן.
- ראובן: אני יודע.
- עומר: **(בזעם)** אתה עושה את זה בכוונה. נכון? אתה רוצה לראות מתי תפקע הסבלנות שלנו?
- עדה: עזוב אותו, עומר.
- עומר: לכן אתה גם לא אוכל. כדי שאני אתחנן לפניך.
- עדה: התיאבון שלו נחלש. אי אפשר להכריח אותו.
- עומר: הוא רוצה שאני אתפוצץ, כדי שהוא יוכל להאשים אותי שאני לא אוהב אותו.
- עדה: הוא יודע שאתה אוהב אותו.
- ראובן: נמאס לך. נכון? היית שמח מאד לו הסיוט הזה כבר היה נגמר. אבל מה לעשות, אני מתכוון לחיות עוד כמה ימים.
- עדה: ד', ראובן.
- עומר: אתה רוצה שניקח אותך להוספיס? שם ידעו איך להאכיל אותך.
- ראובן: אל תאיים עלי.
- עדה: אנחנו לא לוקחים אותו לשום הוספיס.
- עומר: אז שיאכל.
- עדה: הוא יאכל אחרי שהוא יעבוד. **(לראובן)** נכון?

נכנס אבשלום ומגיש לראובן קפה.

- עומר: **(לראובן)** לו באמת רצינו לחיות עוד כמה ימים, היית אוכל. אבל אתה כבר לא רוצה. בלילה ביקשת מאתיים ארבעים מיליגרם.
- אבשלום: מאתיים ארבעים לא מספיקים בשביל לגמור את זה.
- ראובן: כשאני אחליט לגמור את זה, אני אגיד לכם.
- עומר: אם אתה מבקש מאתיים ארבעים, זה סימן שהחלטת.

- אבשלום: **(לעומר)** עזוב אותו. מה אתה רוצה ממנו?
 ראובן: הוא מנסה לשכנע אותי שאני רוצה למות עכשיו.
 אבשלום: **(לעומר)** אתה לא צריך להכריח אותו. הוא יאכל אחרי שהוא יכתוב קצת.
 עומר: אם הוא לא אוכל עכשיו, אז כשיגיע הרגע אני לא אעזור לו.
 עדה: הוא יאכל כשהוא ירצה. ואנחנו נעמוד לצידו כל הזמן. כמו שהבטחנו.
(לראובן) אני מציעה לך בכל זאת להתרחץ. זה ייקח כמה דקות. אנחנו גם צריכים להחליף חיתול.
 ראובן: **(בכעס)** אני רוצה לעבוד עכשיו.
 עדה: תהיה לך פריחה. זה יגרד.
 ראובן: **(לאבשלום)** עזור לי לקום.
 עומר: אל תעזור לו.
 ראובן: **(מתפוצץ)** אני מדבר אליכם, ואתם לא שומעים. אם אני יכול עכשיו לעבוד שעתיים, אז אני לא אוכל, ולא מתרחץ, ולא מחליף שום חיתול. מי יודע מתי יהיו לי עוד שעתיים כאלה.
 עדה: יהיו לך.
 ראובן: אם אני לא אכתוב את הספר הזה, אף אחד לא יכתוב אותו.
 עדה: חבל על הוויכוח, ראובן.
 ראובן: מישוה צריך להגיד כאן שהחיים שלנו יכולים להיראות אחרת לגמרי.
 עומר: קשה לי להאמין שזה באמת מה שמטריד אותך עכשיו.
 ראובן: כי אתה לא מבין למה אני כותב. אפילו עובד זר כבר היה מבין את זה. אולי זה באמת הפתרון הכי טוב. אתם יכולים ללכת. אני לא רוצה אתכם כאן.
 אני אומין פיליפיני. הוא יעשה מה שאני אומר לו. **(לעדה)** הביאי לי את הטלפון.
 עומר: הפיליפיני הזה לא יעזור לך ברגע האחרון כשתצטרך אותו.
 ראובן: הוא יעזור, כי הוא יבין.

ראובן קם מן הכורסא כדי לקחת את הטלפון, אבל כושל וכמעט נופל. עומר, אבשלום ועדה ממהרים לעזור לו לחזור אל הכורסא. כאביו מתגברים.

- ראובן: תני לי עוד שישים מיליגרם, עדה.
 עדה: לקחת מנה לפני שעה. אתה לא יכול לקחת עכשיו עוד אחת. אתה רוצה מריחואנה?
 ראובן: אני רוצה כדור.
 עומר: אם אתה רוצה כדור, אז קודם תאכל. **(נוטל את בקבוקון הכדורים מן השידה)**
 אבשלום: **(לעומר)** השתגעת?
 עומר: אם הוא לא יאכל, הוא לא יקבל.
 אבשלום: מה קרה לך, עומר. אתה שומע את עצמך?
 עומר: הוא לא מעריך בכלל מה שאני עושה בשבילו.
 עדה: **(לעומר)** תן לי את הכדורים.
 ראובן: אני יכול לכתוב היום עוד שניים-שלושה עמודים, עומר.
 עדה: **(בכעס)** תן לי את הכדורים, עומר. אין לנו זמן למשחקים כאלה עכשיו.

עומר מוותר ונותן לעדה את הבקבוקון. עדה מתקרבת אל ראובן כדי לתת לו כדור, אבל הוא חוטף את הבקבוקון מידה.

ראובן: מעכשיו היא אצלי.
 אבשלום: אני בכל זאת מציע, אבא, ש...
 ראובן: ואין על זה שום משא ומתן.

הוא נוטל כדור, בולע אותו וטומן את הבקבוקון בכיסו.

עדה: בסדר גמור. בואו נירגע. אתה תחליט מתי אתה לוקח. לא נתווכח איתך. לך לעבוד. נתרחץ אחר כך.
 אבשלום: אני מזכיר לכם שאווה וסופי מגיעות מחר. בואו ננסה להישאר שפויים.
 עומר: אני לא מסוגל יותר. לא מסוגל... **(פונה לצאת וחוזר)** אתה חטפת את הכדורים כדי שתוכל לאיים עלינו. כדי לשלוט בנו. זאת מניפולציה נבזית, שרק אדם כמוך יכול לעשות. רק אדם כמוך גם יכול להעליב אותנו ככה. אני כישלון? אני מבזבז את הזמן שלי? למה? כי אני לא כלכלן כמוך? הזמן היחידי שבזבזתי בחיים שלי הוא השנה שטיפלתי בך... **(לעדה ואבשלום)** ואתם השארתם אותי לבד שנה שלמה, ואף פעם לא טרחתם לשאול אם אני צריך קצת עזרה.

עדה: די, עומר. בבקשה. לא עכשיו.
 עומר: דווקא עכשיו. **(יוצא בכעס מן הדירה)**
 ראובן: אני לא אמרתי שהוא...
 אבשלום: אמרת.
 עדה: אתה יודע שהוא לא כישלון. הוא חכם וערכי לא פחות ממך. הוא מחנך מתוך שליחות. נכון. קשה לו. בשנה האחרונה הוא התמסר אליך. הוא נקשר אליך. הוא מפחד לאבד אותך. נסה להתחשב בו קצת. אני מבקשת שתתקשר אליו ותתנצל.

ראובן: כשאני אסיים לעבוד.
 עדה: עכשיו.
 ראובן: אני רוצה לחשוב מה לומר לו. **(מנסה לקום, אך מתקשה)** את יכולה בבקשה לקחת אותי לחדר העבודה?
 עדה: אולי לא תהיה לך עוד הזדמנות להתפייס איתו.
 ראובן: אני אתקשר אליו עוד שעה.
 עדה: **(בתקיפות)** אם תתקשר עכשיו, תחסוך לו קצת צער. מגיע לו. אתמול הוא אמר לי שהוא מתכוון לעשות דוקטורט.
 ראובן: באמת?
 עדה: כן.

היא מושיטה לו את הטלפון שלו. הוא נוטל אותו ומחייג.

ראובן: הוא מסנן אותי. אני אנסה שוב עוד מעט.
 אבשלום: אני אנסה.

אבשלום מנסה, אך אין תשובה.

ראובן: אני בכל זאת חושב שאני צריך פיליפיני. בלילות כאלה אני מעדיף שלא תהיו לידי. לא מגיע לכם לראות אותי ככה.

עדה: שום פיליפיני. אני והילדים. רק אנחנו. עד הסוף. אתה יכול לבכות. אתה יכול לצעוק. אתה יכול לצרות. אבל תחשוב רגע לפני שאתה פותח את הפה ומדבר. ואם אתה לא שולט בלשון שלך, אז תנשוך אותה ותשתוק. תכניס טוב-טוב לראש שלך. אין לך אף אחד מלבדנו עכשיו. ואם אתה כל כך רוצה את הסליחה שלי, אז תתאמץ קצת. לפחות כמו שאני מתאמצת לסלוח.

7. יום ראשון. ערב. אבשלום מקפל כביסה. עומר נכנס דרך דלת הכניסה לדירה.

עומר: איך הוא? איפה הוא?

אבשלום: אימא עוזרת לו להתרחץ. איך אתה?

עומר: הסתובבתי על החוף. פתאום נהיה קר.

אבשלום: חיפשנו אותך.

עומר: אני יודע.

אבשלום: הוא רצה להתנצל.

עומר: תיארתי לעצמי.

אבשלום: זה לא מובן מאליו. אני כבר מזמן לא מצפה להתנצלות. לכן לא באתי מיד כשהוא חלה. לא יכולתי לשאת את המחשבה שאני אצטרך לריב איתו כל הזמן.

עומר: מבחינתי המריבות האלה נגמרו. מעכשיו אני סותם את הפה ועושה כל מה שהוא רוצה. אגב, אנחנו צריכים להתארגן לקראת מחר בערב. עדיף שאווה וסופי יהיו בדירה של אימא. לא כדאי שהן יראו אותנו ככה...

אבשלום: הן לא יראו.

עומר: לא יראו?

אבשלום: הן לא באות. אווה החליטה סופית. לא עזרו לי כל התחנונים. אני לא יודע איך להגיד לו את זה.

עומר: היא לא רוצה להיפרד ממנו? היא יודעת כמה הוא אוהב את סופי.

אבשלום: היא לא סולחת לו.

עומר: על מה?

אבשלום: בקיץ האחרון הוא אמר לי שאני בסך הכל נרקסיסט יהיר. שאין לי שום השפעה על המציאות. כאילו אני לא חי בה. כאילו אני לא מצייר אותה. גם מי שקונה ציור שלי, תולה אותו בסלון. ואף אחד מלבדו לא רואה אותו.

(שתיקה) אני מנסה לסלוח לו. אני באמת מנסה.

שתיקה. ראובן נכנס, צועד בעזרת ההליכון. עדה מסייעת לו. הוא מתיישב בכורסא. שתיקה.

- עומר: אבא, אני... אני מצטער. אין לי דרך להצטדק... זה הייאוש. זה הפחד. זה הכאב. כנראה שאני לא כל כך חזק כמו שחשבתי.
- ראובן: יש לך את הגנים של אימא. אתה תחזיק מעמד. הרבה יותר ממני.
- עומר: כעסתי על עצמי, כי הרגשתי שאני הולך ונשבר. לכן אמרתי מה שאמרתי.
- ראובן: אני יודע. למזלך, אתה עדיין יכול לתקן את הטעויות שלך. אני כבר לא יכול לתקן הרבה.
- עומר: אתה לא מתאר לעצמך כמה התחרטתי.
- ראובן: גם אני התחרטתי. אמרתי דברים שאף פעם לא חשבתי. כאילו איש אחר אמר אותם. אפילו הכאב הכי נורא לא מצדיק דברים כאלה. אתה יודע כמה אני אוהב אותך.
- עומר: גם אני אוהב אותך. חשבתי מה עוד אני יכול לעשות כדי לפייס אותך, אז הבאתי לך קצת קוקאין. חומר ממש טוב. הרבה יותר מן המריחואנה שאתה כל כך אוהב בזמן האחרון...
- ראובן: קוקאין?!
- עומר: זה יעשה לך מצב רוח נהדר. אתה כבר לא צריך לחשוש שתתמכר. **(לעדה ואבשלום)** הבאתי מספיק בשביל כולנו.
- עדה: נחכה עוד שעתיים. אבא רצה לעבוד קצת. נכון, ראובן?
- ראובן: אני אעבוד מחר.
- עדה: אתה בטוח?
- ראובן: כן. אתמול התקדמתי די הרבה.
- עדה: אני לא יודעת אם מחר תוכל.
- ראובן: למה?
- עדה: כי החלטנו שהלילה תיקח מאה שמונים מיליגרם.
- אבשלום: אנחנו לא רוצים עוד לילה כמו אתמול.
- עדה: הרופא אמר שזה כבר מינון גבולי.
- ראובן: כמה גבולי?
- עדה: במינון הזה תהיה מעורפל. יהיה לך קשה לתקשר.
- ראובן: הבנתי.
- עדה: אתה רוצה להישאר במינון של אתמול?
- ראובן: אם הלילה אני אקח מאה שמונים מיליגרם, אז מחר בלילה אני אצטרך לקחת מאתיים ארבעים...
- עדה: כנראה.
- ראובן: אז זהו זה? פיניטה לה-קומדיה? אני לא אגמור את הספר? עבדתי עליו כל כך הרבה.
- עדה: אבל את העיקר הספקת. נשאר רק...
- ראובן: רק הפרק הכי חשוב.
- עדה: אתה משאיר אחריו עשרות מאמרים...
- ראובן: כן. נכון. אני צריך ללמוד למות בלי הספר הזה. חבל שאני לומד את זה בדרך הקשה... **(שתיקה קלה)** אווה וסופי יגיעו מחר בערב. נכון?
- אבשלום: **(מהסס)** כן. זאת התוכנית. הן כבר קנו כרטיסים. אני מקווה שמזג האוויר ישתפר...
- ראובן: כלומר, יש סיכוי שאני לא אספיק להיות איתן.
- אבשלום: אבל יש סיכוי גדול שתספיק.

ראובן: אני מקווה. פתאום התחלתי לדאוג. יש עוד משהו שלא עשיתי? משהו ששכחתי? משהו שלא חשבתי עליו? תעזרו לי רגע להיזכר. יש נזילה במקלחת של הילדים. צריך להזמין אינסטלטור. המזגן במכונית שלי נחלש קצת. צריך ללכת למוסך. צריך לבטל את הביטוח. לתת לך הרשאה לחשבון הבנק. אני בטוח שזה לא הכל. יש לי רשימה. אני לא זוכר איפה היא. אולי היא במגירה עם ההערות לספר...

ראובן מכסה את פניו בידיו. שתיקה. כעבור רגע הוא מסיר אותן.

ראובן: אז זהו זה? נשארו לי עשרים וארבע שעות של צלילות. זה די בטוח. נכון? אין הארכה? אין זמן פציעות? עשרים וארבע שעות. לא יאומן. מצד שני זאת גם הקלה גדולה. החרא הזה מגיע לסופו. אין יותר כאבים. אין יותר פחד. אין יותר ייאוש. זה נשמע די טוב. לעזאזל הספר. חשבתי שאם לא אסיים אותו, אז אני אאבד את המשמעות של החיים שלי. טעיתי. הספר כבר לא חשוב. מזל שלא נשאר לי זמן להתאבל עליו. אם אני יכול עדיין לשמוח על משהו, אני רוצה לשמוח. אני שמח שהרגע הזה הגיע. גם בשבילכם. תודו. גם לכם תהיה הקלה. וזה משמח אותי עוד יותר. דרך אגב, אני חושב שכשיגיע הרגע אני אסתדר בעצמי. לא תצטרכו לעזור לי. (לעומר) אז קדימה. תביא את הקוקאין. שמעתי עליו כל כך הרבה. עכשיו נראה מה יש בשמועות האלה.

עומר מסדר את הקוקאין על דף נייר. הם שואפים בזה אחר זה. כעבור רגע ניכרת בהם ההשפעה.

ראובן: וואו. איזה חומר. גם אתם מרגישים? איזו התרוממות רוח. אף פעם לא תיארתי לעצמי. שום דבר כבר לא מפחיד אותי עכשיו. תן עוד קצת, עומר. אני באמת לא מפחד. בוא, מוות, בוא. הנה אני. קח אותי. אני מוכן. מוכן ויודע. אין כאן שום סוד. שום מסתורין. זה פשוט הסוף... (צוחק) אלה יהיו עשרים וארבע השעות הכי מאושרות בחיי. מגיע לך, ראובן. לכולנו מגיע...
עדה: עם חומר כזה, אבא, כדאי לך להחזיק מעמד עוד כמה שנים.
אבשלום: יאללה חגיגה. כפיים! כפיים!
עומר: (שר) שִׁחְקִי, שִׁחְקִי עַל הַחֲלוּמוֹת, זֶה אֲנִי הַחֹלֶם שָׁחַ. שִׁחְקִי כִּי בָּאֲדָם אֶאֱמִין, כִּי עוֹדֵנִי מֵאֲמִין בָּךְ²...
ראובן: (שרה) כִּי עוֹד אֶאֱמִין גַּם בָּאֲדָם, גַּם בְּרוּחֹ, רֵיחַ עֵץ.
עדה: יש לי פתאום רעיון, עדה.
ראובן: לא, אבא, אל תקלקל לנו עכשיו.
עומר: עכשיו אנחנו רק שמחים.
אבשלום: הפעם זה רעיון די שמח.
ראובן: הוא ישמח גם אותנו?
עדה: אני רוצה להציע לך משהו.
ראובן:

² מילים מאת שאול טשרניחובסקי, לחן מאת טוביה שלונסקי

- עדה: מה כבר יש לך להציע עכשיו?
 ראובן: בואי נתחתן.
 עדה: נתחתן?!
- ראובן: למה לא? אנחנו לא צריכים רב. לא צריכים חופה.
 אבשלום: כן, חתונה. חתונה.
 עומר: אם צריך עדים, אנחנו העדים.
 עדה: חתונה עכשיו?!
- ראובן: עוד חצי שעה. נחליף בגדים. נזמין עוגה. נפתח בקבוק יין.
 עדה: (מהססת) תן לי רגע לחשוב.
 ראובן: חשבתי שאת אוהבת אותי.
 עדה: ודאי שאני אוהבת אותך.
 ראובן: אז מה הבעיה? את רוצה להתייעץ עם מאיר? זה לא ישנה לו הרבה. בעוד יומיים תהיי אלמנה.
- עדה: זאת לא בדיחה, ראובן. אני חייבת להסביר לו. (בוכה)
 ראובן: אם הוא לא יבין, אז באמת לא כדאי לך לחיות איתו.
 אבשלום: נו, אימא. אל תתלבטי כל כך. מתי תקבלי מאבא עוד הצעה כזאת?
 עומר: תגיד אחרי, אבא. האם את, עדה אהובתי, מוכנה להיות אשתי, בטוב וברע, עד יומי האחרון?
- אבשלום: נו, אבא. אימא מחכה.
 עדה: תן לי כמה שעות...
 אבשלום: בעצם, אימא צודקת. היא צריכה להמשיך לחיות אחרך.
 עומר: אז חתונה מחר! חתונה מחר!
 אבשלום: אפשר לשתות משהו כבר עכשיו.

הוא ממהר לפתוח בקבוק יין ולמזוג לכוסות.

- ראובן: לפחות תגידי כן, עדה. אני לא אחזיק מעמד עם ספק כזה עד מחר.
 עדה: תגיד תודה לקוקאין שבזכותו אני בכלל יכולה לחשוב על זה. (בדמעות)
 אז הנה חשבתי... (עוצרת רגע) כן. אני אומרת כן. אני אומרת כן לך, ואני אומרת כן לעצמי. אני אומרת כן לאהבה הגדולה שלי אליך, שהסתתרה מִפְּנֵי יותר מדי זמן. אני אומרת כן לסליחה. סלחתי לך על הכל. על כל מה שעשית לי בשנים הרעות ההן. על הכאב. על הכעס. על העלבון. אני אומרת כן לשמחה. כן. אני יכולה להיות שמחה, למרות שאתה הולך למות. אני אומרת כן גם למוות הארור שהחזיר אותך אלי. אני יכולה אפילו להודות למוות הזה, שבזכותו אני יודעת עכשיו שאהבתי אותך כל החיים שלי... (מרימה כוס) לחיים!
 כולם: לחיים!

8. יום שני. צהריים. עומר מניח עוגה על השולחן, ומציב פרחים בתוך אגרטל. עדה נכנסת מן הפרוזדור, לבושה בשמלה לבנה. ניכר בה שהיא מתוחה מאד.

עומר: הוא כבר התאושש מן המקלחת. אבשלום מלביש אותו. ראית כמה הוא נרגש? חבל שחיקיתם עד עכשיו. הייתם גאוותנים וטיפשים. לא ידעתם איך לסלוח. עכשיו פתאום כל כך מובן מאליו שאפשר. נכון? **(עדה מוחה דמעה)** די, אימא. את יכולה להרשות לעצמך לשמוח עכשיו. יהיה לנו מספיק זמן לבכות. **(היא לא עונה)** הכל בסדר? **(היא לא עונה)** הכל בסדר? שאלתי אותך משהו. **(היא לא עונה)** דיברת עם מאיר?
עדה: הכל בסדר.
עומר: חשבת שאם לבשת את השמלה, אז...
עדה: **(בתקיפות)** הכל בסדר.

אבשלום וראובן נכנסים. ראובן כניסא גלגלים, משקפי חמצן מחוברים לאפו. מחולל החמצן תלוי על משענת הכיסא.

אבשלום: החתן מוכן.
עדה: אתה נראה נהדר. **(מנשקת אותו על מצחו)**
ראובן: אני מרגיש הרבה יותר טוב.
אבשלום: אז מתחילים?
ראובן: אולי בכל זאת נחכה עוד כמה שעות עד שאווה וסופי יגיעו?
אבשלום: אין טעם, אבא. אמרתי לך. הן יגיעו רק מחר. **(בהיסוס)** הטיסה שלהן נדחתה בגלל השלג. **(לעומר ולעדה)** אני חושב שכדאי להזדרז. הוא לקח מנה לפני שעה. אחרי המנה הבאה הוא כבר יהיה די מטושטש.
ראובן: אני לא בטוח, אבשלום. כנראה שלקראת הסוף גוססים מתמלאים בכוחות חדשים. איזה מין יצר חיים רדום מתעורר אצלנו פתאום. **(צוחק)**
אבשלום: אז נתחיל. שבי, אימא.

מניח כיסא ליד כיסא הגלגלים. עדה מתיישבת, אוחת בידו של ראובן. אבשלום מוזג יין לתוך גביע.

עומר: אני חושב שכדאי לחכות רגע. נדמה לי שלאימא יש בעיה.
ראובן: איזו בעיה?
עדה: אין לי שום בעיה. אני יודעת מה אני עושה.
עומר: אני חושב שהיא דיברה עם מאיר.
ראובן: מה הוא אמר?
עדה: זה לא חשוב עכשיו. בואו נתחיל.
עומר: רק רגע, אימא. אני רוצה להבין מה קורה. אני שמח מאד שאת רוצה להתחתן עם אבא, אבל יש לך חיים גם אחרי החתונה.
אבשלום: **(בתקיפות)** מה מאיר אמר?
עדה: הוא אמר ש...
אבשלום: שמה?
עדה: הוא עוזב, אבל אני מאמינה ש...

עומר: הוא עוזב?
 אבשלום: למה לא אמרת לנו?
 עדה: זה לא משנה שום דבר.
 ראובן: את בטוחה?
 עומר: היא לא בטוחה.
 ראובן: שאלתי אותה.
 עדה: בואו נתחיל כבר.
 אבשלום: מה זאת אומרת הוא עוזב, אימא?
 ראובן: אם הוא מאיים לעזוב אותך בגללי, אז לא מגיע לו שתחיי איתו.
 עומר: אני יודע כמה חשוב לאבא להתחתן איתך עכשיו, אבל אם את משלמת מחיר כזה, אז...
 אבשלום: אז אולי כדאי שתחשבי על זה עוד שעה-שעתיים.
 ראובן: אין לי עוד שעה-שעתיים.
 עומר: אתה לא יכול להכריח אותה, אבא.
 ראובן: נדמה לי שכבר החלטנו...
 אבשלום: **(לעדה)** את שוב עושה כל מה שהוא אומר לך?
 עדה: אני אנסה לדבר איתו שוב. אולי הוא נרגע קצת.
 ראובן: את לא צריכה רשות ממנו.
 עדה: אני לא מבקשת רשות. אני רוצה להסביר לו...
 עומר: אז דברי איתו.
 ראובן: אל תתערב, עומר.
 אבשלום: אז אל תלחץ עליה.
 עדה: אני אצא לחדר השינה... **(פונה לפרוזדור)**
 ראובן: חכי רגע. אני מתאר לעצמי מה הוא יגיד לך.
 עדה: אני בכל זאת רוצה לנסות, ראובן.
 ראובן: לא יקרה לו שום דבר אם הוא יחכה עוד כמה דקות.
 עומר: גם עכשיו אתה עדיין מנהל את החיים שלה?
 אבשלום: את מוכרחה לחשוב קצת על עצמך, אימא.
 עדה: אתה לא צריך להזכיר לי את זה.
 עומר: כדאי שגם אתה תחשוב קצת, אבא. אתה לא יכול לדרוש ממנה להקריב את החיים שלה בשביל החתונה הזאת...
 אבשלום: מותר לך, לעזאזל, להתחשב בה פעם אחת.
 עדה: יהיה מה שיהיה, ראובן. אתה יודע כמה אני אוהבת אותך.
 ראובן: אם את באמת אוהבת אותי, אז דברי איתו מחר.
 עדה: אני חיה איתו. אני חייבת לו הסבר. **(פונה לפרוזדור)** אני כבר חוזרת.
 ראובן: את כבר לא צריכה לחזור. הבנתי. חשבתי שתהיה לנו הזדמנות... רציתי שתהיה לנו הזדמנות... קיוויתי... קיוויתי מאד... קיוויתי מאד להיפרד מכם קצת אחרת...

הוא מוציא את בקבוקו כדורי המורפיום מכיסו ומרוקן אותו בחיפזון לפיו.

עומר: אבא!!
 עדה: תירק את זה, ראובן. תירק את זה.

היא מנסה לפתוח את לסתותיו, אבל הוא לועס את הכדורים.

אבשלום: אתה יכול להמשיך עוד יום-יומיים.
 עדה: אני מוותרת. ויתרתי. אני אדבר איתו מחר.
 עומר: די, אבא. בבקשה. תירק את זה...
 אבשלום: **(לעדה ולעומר)** להזעיק אמבולנס?
 ראובן: **(בתקיפות)** לא.
 עומר: אימא?
 ראובן: אמרתי לא.
 עדה: תזעיק...
 ראובן: אתם לא מזעיקים שום דבר. **(הוא לוגם את היין מן הגביע שמזג אבשלום)** ממילא התכוונתי לעשות את זה הערב. חשבתי שנעשה את זה יחד. בשמחה קצת יותר גדולה. אתם יכולים לנשום לרווחה. חסכתי לכם את הטרחה...
 עדה: התכוונתי למה שאמרתי, ראובן. אני באמת אוהבת אותך. כל החיים שלי אהבתי אותך.
 עומר: גם אנחנו, אבא.
 אבשלום: גם אנחנו אוהבים אותך.
 ראובן: אני יודע. יודע כמה. רציתי מכם קצת יותר. כל החיים שלי רציתי קצת יותר. כנראה יותר ממה שהגיע לי... **(משתתק)**
 עומר: אבא?
 ראובן: תן לי עוד קצת יין, שלא יהיה לי כל כך מר בפה...

אבשלום ממחר למזוג לו עוד יין לגביע. אבל ראובן שומט את הגביע לרצפה.

אבשלום: אבא?

שתיקה. חשכה.

סוף